

ქართულ-აზერბაიჯანული ლექსიკონი

ქართულ ენაში მომზადების პროგრამის
სტუდენტებისათვის

ენისა და საგნის ინტეგრირებული
სწავლების კურსისთვის

სამართალი

გამომცემლობა „მერიდიანი“
თბილისი 2015

ენობრივი კვლევისა და ანალიზის ინსტიტუტი

პროექტი

„არაქართულენოვან სტუდენტთა აკადემიური მხარდაჭერა ქართულ ენაში
მომზადების პროგრამის ფარგლებში“

გამოცემულია ფონდი „ღია საზოგადოება - საქართველოს“ ფინანსური მხარდაჭერით. ავტორის/ავტორების მიერ საინფორმაციო მასალაში გამოთქმული მოსაზრება შესაძლოა არ გამოხატავდეს ფონდ „ღია საზოგადოება-საქართველოს“ პოზიციას. შესაბამისად, ფონდი არ არის პასუხისმგებელი მასალის შინაარსზე.

Published with the financial support of the Open Society Georgia Foundation. The views, opinions and statements expressed by the authors and those providing comments are theirs only and do not necessarily reflect the position of Open Society Georgia Foundation. Therefore, the Open Society Georgia Foundation is not responsible for the content of the information material

კონცეფციის ავტორები და შემდგენლები: **კახა გაბუნია, ჭაბუკი ქირია**

მთარგმნელი: **გისხანუმ ახმედოვა**

რედაქტორი: **ქეთევან გოჩიტაშვილი**

ISBN

აბოლიცია (abolition) 1. კანონის გაუქმება; 2. საქმის შეწყვეტა დამნაშავის შეწყალების შედეგად.

აბროგაცია (abrogation) მოქველებული კანონის გაუქმება.

აბსოლუცია (absolution) სასამართლოს გადაწყვეტილება მსჯავრდებულის სასჯელისგან გათავისუფლების შესახებ.

ადვოკატთა ასოციაცია საქარო სამართლის იურიდიული პირი, რომელიც ზედამხედველობს ადვოკატების საქმიანობას.

ადვოკატი (barrister, lawyer) ადვოკატის მოწმობის მქონე იურისტი.

ადმინისტრაცია (administration) აღმასრულებელი ხელისუფლების ორგანოები.

ადმინისტრაციული (administrative) ადმინისტრაციულ ორგანოებ-

Abolisiya (abolition) 1.

Qanunun ləğv edilməsi; 2. İşin cinayətkarın əfv edilməsi nəticəsində dayandırılması

Abroqasiya (abrogation) köhnə qanunun ləğv edilməsi.

Absolyusiya (absolution) məhkumun cəzadan azad edilməsi haqqında məhkəmənin qərarı.

Vəkillər Assosiasiyası İctimai Hüquqlu Hüquqi Şəxs, vəkillərin işinə nəzarət edir.

Vəkil (barrister, lawyer) vəkil vəsiqəsi olan hüquqşünas

Administrasiya (administration) icraçı hakimiyyət orqanları.

İnzibati (administrative) inzibati orqanlarla əlaqəli

თან დაკავშირებული.

ადმინისტრაციული აქტი (administrative act) ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გამოცემული სამართლებრივი აქტი.

ადმინისტრაციული ერთეულები (administrative districts) სოფელი, თემი, დაბა, ქალაქი და რაიონი.

ადმინისტრაციული კოდექსი (administrative code) კოდიფიცირებული საკანონმდებლო აქტი.

ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობა (administrative liability) ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის მიმართ ადმინისტრაციული სასჯელის შეფარდება.

ადმინისტრაციული პროცესი ადმინისტრაციული დავების (საქმეების) განხილვის პროცედურა.

ადმინისტრაციული საჩივარი დანტერესებული პირის მიერ ადმინისტრაციულ ორგანოში წარდგენილი წერილობითი მოთხოვნა დარღვეული

İnzibati akt (administrative act) inzibati orqan tərəfindən buraxılmış hüquqi akt

İnzibati vahidlər (administrative districts) kənd, icma, qəsəbə, şəhər və rayon.

İnzibati Məcəllə (administrative code) kodlaşdırılmış qanunvericilik aktı.

İnzibati məsuliyyət (administrative liability) inzibati hüquq pozuntularına qarşı inzibati cəzanın şamil edilməsi

İnzibati proses inzibati mübahisələrin (işlərin) təhlili proseduru.

İnzibati şikayət maraqlı şəxs tərəfindən inzibati orqana pozulmuş hüququn bərpası məqsədilə təqdim edilən yazılı tələbat.

უფლების აღდგენის მიზნით.

ადმინისტრაციული ხელშეკრულება ხელშეკრულება, რომლის ერთი მხარე მაინც ადმინისტრაციული ორგანოა.

ადმინისტრირება (administer) მართვა, ხელმძღვანელობა.

ავტოკრატია (autocracy) მმართველობის ფორმა, რომლის დროსაც ერთი პირია შეუზღუდავი ძალაუფლების მატარებელი.

აკრედიტაცია (accredit) ვინმესთვის რაიმე გარკვეული უფლებამოსილების მინიჭება.

ალიბი (alibi) დანაშაულის ჩადენის მომენტში ბრალდებულის სხვა ადგილზე ყოფნის ფაქტი, როგორც მისი უდანაშაულობის დამადასტურებელი მტკიცებულება.

ალიმენტაცია (alimentation) ალიმენტების გადახდის ვალდებულება.

ალიმენტი ფულადი თანხა, რომ-

İnzibati müqavilə bir tərəfi inzibati orqan olan müqavilə.

İnzibatıləşdirmə (administer) idarəetmə, rəhbərlik

Avtokratiya (autocracy) idarəçilik forması, bu zaman məhdudiyətsiz hökmranlığın apararı bir şəxs olur.

Akkreditasiya (accredit) kimin üçünsə hər hansı bir müəyyən səlahiyyətin verilməsi.

Alibi (alibi) cəzanın törədildiyi anda ittiham edilən şəxsin başqa yerdə olması faktı, onun günahsızlığını təsdiq edən sübut kimi.

Alimentasiya (alimentation) alimentlərin ödənilməsi borcu.

Aliment pul vəsaiti, onun

ლის გადახდაც ეკისრება პირს თავისი ოჯახის წევრის სარჩენად.

ალიმენტის გამომხდელი (payer of alimony) ალიმენტს იხდიან მშობლები, შვილები, ხოლო მათი სიკვდილის შემთხვევაში ოჯახის სხვა წევრები.

ალიმენტის ოდენობა (amount of alimony) თანხა, რომელსაც ადგენენ მხარეებს შორის ურთიერთშეთანხმებით ან სასამართლოს გადაწყვეტილებით.

ამნისტია აქტი, რომლითაც განსაზღვრული კატეგორიის დანაშაულის ჩამდენი პირები შეიძლება გათავისუფლდნენ პასუხისმგებლობისაგან ან შეუმსუბუქდეთ სასჯელი.

ანდერძი გარდაცვლილი პირის მიერ სიცოცხლეში წერილობითი ნება, რომლითაც იგი თავის ქონებას ან ამ ქონების ნაწილს უტოვებს ერთ ან რამდენიმე

ödənilməsi öz ailə üzvünün saxlanması üçün həvalə olunur.

Aliment ödəyicisi (payer of alimony) alimənti valideynlər, övladlar, onların ölümü halında ailənin başqa üzvləri ödəyirlər.

Alimentin həcmi (amount of alimony) məbləğ, onu tərəflər arasında qarşılıqlı razılaşma ilə və ya məhkəmə qərarı ilə təyin edirlər.

Amnistiya akt, bununla müəyyən kateqoriyalı cinayəti törədən şəxslər məsuliyyətdən azad oluna bilərlər və ya onların cəzaları yüngülləşdirilə bilər.

Miras ölmüş şəxs tərəfindən sağlığında onun yazılı istəyi, bununla öz əmlakını və ya bu əmlakın hissəsini bir və ya bir neçə şəxsə miras qoyur.

პირს.

აპარატი (სასამართლო) სასამართლო საჯარო მოხელეთა ერთობლიობა.

აპელანტი პირი, რომელიც ასაჩივრებს პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ გამოტანილ დადგენილებას.

აპელაცია პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ გამოტანილი გადაწყვეტილების გასაჩივრება სააპელაციო სასამართლოში.

არაერთგზისი დანაშაული ნასამართლევი პირის მიერ იმავე ან კანონით გათვალისწინებულ შემთხვევებში მსგავსი დანაშაულის ჩადენა.

არასრულწლოვანი ფიზიკური პირი 7-დან 18 წლამდე.

არბიტრაჟი ქონებრივი დავის განხილვაარბიტრის მეშვეობით.

არბიტრი (arbitrator) შუამავალი, მომრიგებელი მოსამართლე.

Aparat (məhkəmə) məhkəmənin ictimai məmurlarının birliyi.

Apelyant birinci instansiyalı məhkəmə tərəfindən çıxarılmış hökmü şikayətləndirən şəxs.

Apelyasiya birinci instansiyalı məhkəmə tərəfindən çıxarılmış qərarın apelyasiya məhkəməsində şikayətləndirilməsi.

Dəfələrlə törədilmiş cinayət məhkum olunmuş şəxs tərəfindən eyni və ya qanunla nəzərdə tutulmuş hallarda oxşar cinayətin törədilməsi.

Azyaşlı 7-dən 18 yaşına qədər fiziki şəxs.

Arbitraj əmlak mübahisəsinin arbitrin vasitəsilə təhlili

Arbitr (arbitrator) vasitəçi, bərişdirici hakim

აფერა (speculation) თაღლითური ნამონყება, სახიფათო საქმე, საეჭვო გარიგება.

აფექტი უეცრად აღძრული და ემოცია, რომელიც ადამიანში ინვევს საკუთარ ქმედებაზე კონტროლის დაკარგვას.

აქტი (act) სხვადასხვა სახისა და იურიდიული ძალის მქონე ოფიციალური დოკუმენტი.

აქტი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი (administrative-legal act) ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ კანონმდებლობის საფუძველზე გამოცემული სამართლებრივი აქტი.

აქტი ნორმატიული (normative act) უფლებამოსილი სახელმწიფო ორგანოს მიერ მიღებული სამართლებრივი აქტი.

აქტივი პირის ქონება, მოთხოვნები და უფლებები.

აქცია (action) რაიმე პოლიტიკური ან ეკონომიკური მიზნის მისაღწევად

Fırıldaq (speculation) fıırıldaqba bařlamaq, təhlükəli iş, řubhəli sövdələřmə

Afekt insanda öz əməlləri üzərində nəzarətin itirilməsinə səbəb olan qəfil təkan və emosiya

Akt (act) müxtəlif növü və hüquqi qüvvəsi olan rəsmi sənəd.

İnzibati-hüquqi akt (administrative-legal act) inzibati orqan tərəfindən qanunvericilik əsasında buraxılmış hüquqi akt

Normativ akt (normative act) səlahiyyətli dövlət orqanı tərəfindən alınan hüquqi akt.

Aktiv řəxsin əmlakı, tələbatları və hüquqları.

Aksiya (action) hər hansı bir siyasi və ya iqtisadi məqsədin əldə edilməsi üçün

ნამონყებული ქმედება.

აღკვეთის ღონისძიება (preventive punishment) - ბრალდებულის დაპატიმრება, შინაპატიმრობა, პოლიციის ზედამხედველობაში გადაცემა, გირაო და სხვ.

აღმასრულებელი პირი, რომელსაც ევალება სასამართლოს საბოლოო დადგენილებების რეალურად განხორციელება.

აღსრულება (გადაწყვეტილების) სასამართლოს გადაწყვეტილების განხორციელება რეალურ ცხოვრებაში.

აცილება მოსამართლის, ექსპერტის, თარჯიმნის, სპეციალისტის ან/და სხდომის მდივნის ჩამომორება საქმის განხილვისაგან.

ახლად აღმოჩენილი გარემოება (newly discovered circumstance) ფაქტობრივი გარემოებანი, რომლითაც შეპირობებულია უკანონო ან დაუსაბუთებელი

başlanılmış əməl.

Cəza tədbiri (preventive punishment) – cinayətkarın həbsə alınması, ev dustaqlığı, polisın nəzarətinə verilməsi, girov və s.

İcraçı məhkəmənin son qərarının real olaraq həyata keçirilməsi tapşırılan şəxs.

İcra (qərarın) məhkəmə qərarının real həyatda həyata keçirilməsi.

Kənarlaşdırma hakimın, ekspertin, tərcüməçinin, mütəxəssisin və ya iclas katibinin işin təhlilindən kənarlaşdırılması.

Yenicə aşkarlanmış mühit (newly discovered circumstance) faktiki mühitlər, onlara qeyri-qanuni və ya əsaslandırılmamış məhkəmə qərarının

სასამართლო გადაწყვეტილების გადასინჯვა.

ახსნა-განმარტება საქმის ზეპირი მოსმენისას მხარეთა მიერ საკუთარი პოზიციების ჩამოყალიბება დავის ფაქტობრივი გარემოებების შესახებ.

ბათილი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, რომელიც გამოიცა კანონის ნორმების არსებითი დარღვევით.

ბალოტირება (ballot) ხმის მიცემა.

ბანდა (gang, band) ყაჩაღური, დანაშაულებრივი ჯგუფი.

ბაჟი (duty) სასამართლო მომსახურებისათვის გადასახდელი თანხა.

ბინადრობის მონშობა (residential/residence permit) საქართველოში მცხოვრებ უცხოელთა პირადობის დამადასტურებელი დოკუმენტი, რომელიც

yoqlanılması səbəb olur

İzahat işin şifahi

dinlənilməsində mübahisənin faktiki mühitləri haqqında tərəflərin öz mövqelərini formalaşdırmaları.

Batıl inzibati-hüquqi akt

inzibati-hüquqi akt, qanun normalarının mühüm pozuntuları ilə buraxılır.

Səsvərmə (ballot) səsin verilməsi.

Banda (gang, band) quldur, cinayətkar dəstə

Gömrük haqqı (duty)

məhkəmə xidməti üçün ödəniləsi vəsait.

Yaşayış vəsiqəsi (residential/residence permit)

Gürcüstanda yaşayan xaricilərin şəxsiyyətlərini təsdiqləyən sənəd, onların kimliyini təsdiq edir.

ადასტურებს მის ვინაობას.

ბიუჯეტი (budget) ფინანსური სახსრების ერთობლიობა, რომლითაც უზრუნველყოფილია სახელმწიფოს ფუნქციონირება.

ბლეფი (bluff) რაიმე ხერხი, ტყუილი, ვისიმე შეშინების, შეცდომაში შეყვანის მიზნით.

ბრაკონიერი (bracconier) წესების დამრღვევი პირი, რომელიც ნადირობს (თევზაობს) აკრძალულ ადგილებში, აკრძალულ დროს, აკრძალული საშუალებებით.

ბრალდება (prosecution) საქმიანობა სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მიცემული პირის ბრალეულობის დასამტკიცებლად.

ბრალდების მხარე (the party of accusation) პროკურორი, გამომძიებელი, საგამომძიებლო ორგანოს უფროსი, აგრეთვე,

Büdcə (budget) maliyyə vəsaitlərinin vəhdəti, onunla dövlətin fəaliyyəti təmin edilir.

Blef (bluff) hər hansı bir fənd, yalan, kiminsə qorxudulması, səhvə aparılması məqsədilə.

Brakonyer (bracconier) qaydaları pozan şəxs, qadağa qoyulmuş yerlərdə, qadağa edilmiş vaxtda, qadağa edilmiş vasitələrlə ov edir (balıq tutur)

İttiham (prosecution) cinayət işində məsuliyyətə cəlb olunmuş şəxsin günahlarının sübut edilməsi üçün iş.

İttihamçı tərəf (the party of accusation) prokuror, müstəntiq, istintaq orqanının rəisi, eləcə də zərərçəkmiş.

დაზარალებული.

ბრალდებული (defendant) პირი, რომლის მიმართაც პროკურორის თანხმობით გამოძიებლის მიერ გამოტანილია დადგენილება პასუხისგებაში მიცემის შესახებ.

ბრალმდებელი კერძო (private accuser) დაზარალებული ან მისი წარმომადგენელი, რომელიც მხარს უჭერს ბრალდებას სასამართლოში.

ბრალმდებელი სახელმწიფო (state accuser) პროკურორი, რომელიც მხარს უჭერს ბრალდებას პირველი, სააპელაციო და საკასაციო ინსტანციების სასამართლოებში.

ბრიფინგი (briefing) მოკლე პრესკონფერენციამიმდინარე პოლიტიკის აქტუალურ საკითხებზე.

ბრძანება სასამართლო (judge order) მოსამართლის

Müttəhim (defendant) prokurorun razılığı ilə müstəntiq tərəfindən məsuliyyətə cəlb olunması haqqında hökm çıxarılan şəxs.

Özəl ittihamçı (private accuser) zərərçəkən və ya onun nümayəndəsi, məhkəmədə ittihamı dəstəkləyir.

Dövlət ittihamçısı (state accuser) birinci, apelyasiya və kassasiya instansiyalarının məhkəmələrində ittihamın tərəfini saxlayan prokuror

Brifinq (briefing) baş verən siyasi aktual məsələlər üzrə qısa mətbuat konfransı

Məhkəmə əmri (judge order) hakimın birmənalı qərarı

ერთპიროვნული

გადაწყვეტილება.

გადაცდომა (ადმინისტრაციული)

(offence) ქმედება, რომელიც აკრძალულია კანონით, თუმცა არ მიეკუთვნება სისხლის სამართლის დანაშაულებს.

გადაწყვეტილება შესასრულებლად

სავალდებულო სასამართლო დადგენილება.

გადაწყვეტილების განმარტება სა-

სამართლოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილების იმ პუნქტების განმარტება, რომელთა შინაარსიც ბუნდოვანია.

გამართლება სასამართლო

განაჩენით მსჯავრდებულის უდანაშაულოდ ცნობა.

გამართლებული პირი (defensible)

პირი, რომლის მიმართაც გამოტანილია სასამართლოს გამამართლებელი განაჩენი.

გამართლებული წარმოება

წარმოების სახე, როდესაც საქმე

Xəta (inzibati) (offence)

qanunla qadağa edilmiş əməl, amma cinayət işinə aid deyil.

Qərar yerinə yetirilməsi məcbur

olan məhkəmə qərarı

Qərarın izahatı məhkəmə

tərəfindən qəbul edilmiş qərarın məzmununun anlaşılmaz olan bəndlərinin izahatı

Bəraət məhkəmə qərarı ilə

müttəhimin günahsız tanınması.

Bəraət qazanmış şəxs

(defensible) şəxs, hansına qarşı məhkəmənin bəraətverici hökmü çıxarılmışdır

Sadələşdirilmiş iş işin qısa

müddət ərzində təhlil edildiyi

განიხილება ნაკლებ დროში.

გამასწორებელი სამუშაო სასჯელის სახე, რომელიც შეეუარდება მსჯავრდებულს და რის საფუძველზეც მისი ხელფასიდან სახელმწიფოს შემოსავალში დაიქვითება თანხა განაჩენით დადგენილი ოდენობით.

გამომძიებელი (examining magistrate) პირი, რომელიც გამოძიებას აწარმოებს.

გამოსაცდელი ვადა სასამართლოს მიერ განსაზღვრული დრო, რომლის განმავლობაშიც მსჯავრდებულმა უნდა დაამტკიცოს, რომ გამოსწორდა.

გამოცხადება (მხარის) საქმის ბეპირ მოსმენაზე მხარის დასწრება და განხილვაში მონაწილეობა.

გამოძალვა (extortion) სხვისი ნივთის ან ქონებრივი უფლების გადაცემის ან ქონებრივი სარგებლობის მოთხოვნა

növü.

İslah işi cəza növü, məhkuma şamil edilir və onun əsasında məhkəmənin təyin etdiyi miqdarda onun maaşından dövlət büdcəsinə məbləğ tutulur.

Müstəntiq (examining magistrate) istintaqı aparan şəxs.

Sınaq müddəti məhkəmə tərəfindən müəyyənləşdirilmiş vaxt, bu müddət ərzində müttəhim düzəlməsi təsdiq edilməlidir.

İştirak (tərəfin) işin şifahi dinlənilməsində tərəfin iştirakı və təhlildə iştirakı

Soyğunçuluq (extortion) başqa əşyanın və ya əmlak hüququnun verilməsinin və ya əmlak faydalanmasının tələbi zorla və ya hədə-qorxu

ძალადობით ან მუქარით.

გამოძიების ადგილი საგამოძიებო ორგანოს ადმინისტრაციული შენობის მდებარეობის ადგილი.

გამოძიების ადგილი (place of investigation) საგამოძიებო ორგანოს ადმინისტრაციული შენობის განთავსების ადგილი.

გამოძიების ორგანოები (inquest / investigation bodies) სახელმწიფო ორგანოები, რომელთა გამოძიებლები აწარმოებენ წინასწარ გამოძიებას.

განაჩენი (judgement) პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება.

განკარგვა ქონების გადაცემა სხვა პირისათვის სასყიდლით ან უსასყიდლოთ.

განკარგულება (order) აღმასრულებელი ხელისუფლების აქტი, რომელიც აწესრიგებს ან წყვეტს რაიმე კონკრეტულ საკითხს.

განსასჯელი (defendant) პირი, რომ-

ილ.

İstintaq yeri istintaq orqanının inzibati binasının yeri.

İstintaq yeri (place of investigation) istintaq orqanının inzibati yeri.

İstintaq orqanları

(inquest/investigation bodies) dövlət orqanları, onların müstəntiqləri əvvəlcədən istintaq aparırlar.

Hökm (judgement) birinci instansiyalı məhkəmə tərəfindən qəbul edilən qərar.

Sərəncam əmlakın başqa şəxs üçün təmənnalı və ya təmənnasız verilməsi.

Sərəncam (order) icraçı hakimiyyət aktı, hər hansı bir konkret məsələni qaydaya salır və ya həll edir.

Müttəhim (defendant) şəxs,

ლის მიმართ შედგენილია საბრალდებო დასკვნა და საქმე განსახილველად გადაეცა სასამართლოს.

გარიგება (deal) ცალმხრივი, ორმხრივი ან მრავალმხრივი ნების გამოვლენა (შეთანხმება) იმ მხარეებს შორის, რომლებსაც სურთ სამართლებრივი ურთიერთობის წარმოშობა, შეცვლა ან შეწყვეტა.

ვიზა ნივთის გამოყენება მოთხოვნის უზრუნველყოფის საშუალებად.

ვისტრათი (magistrate) ზოგიერთ ქვეყანაში უმცროსი მოსამართლე ან პოლიციის უმცროსი თანამდებობის პირი.

დადგენილება საქმის ერთპიროვნულად განმხილველი მოსამართლის მიერ გამოტანილი გადაწყვეტილება (გარდა განაჩენისა) ნებისმიერ საკითხზე.

დავალება მოსამართლის წერი-

ona qarşı ittiham rəyi tərtib edilmişdir və baxılması üçün işi məhkəməyə ötürülmüşdür.

Razılaşma (deal) hüquqi münasibətləri yaratmaq, dəyişdirmək və ya kəsmək istəyən tərəflər arasında birtərəfli, ikitərəfli və ya hərtərəfli iradənin bildirilməsi (razılaşma)

Girov tələbatın təminatı vasitəsi kimi əşyanın istifadəsi.

Magistrat (magistrate) bəzi ölkədə kiçik hakim və ya polisın kiçik vəzifəli şəxsi.

Qərar işi yekdil təhlil edən hakim tərəfindən hər hansı bir məsələyə çıxarılmış qərar (hökmdən başqa)

Tapşırıq şəxs tərəfindən

ლობითი ბრძანება, რომელიც მოითხოვს პირის მიერ განსაზღვრული მოქმედების განხორციელებას.

დავის განხილვის ალტერნატიული მეთოდები მოლაპარაკება, არბიტრაჟი, მედიაცია და ა.შ.

დავის საგანი სასარჩელო მოთხოვნის არსი.

დაზარალებული პირი, რომელსაც დანაშაულის შედეგად მიაღდა ფიზიკური, მორალური ან ქონებრივი ზიანი.

დაინტერესებული მხარე პირი, რომლის კანონიერ ინტერესზე პირდაპირ და უშუალო გავლენას ახდენს ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ან ადმინისტრაციული ორგანოს ქმედება.

დაკავება (arrest) თავისუფლების ხანმოკლე აღკვეთამისი დანაშაულებრივი საქმიანობის აღკვეთის, გაქცევის, დამალვის

müəyyənləşdirilmiş əməlin həyata keçirilməsini tələb edən hakimın yazılı fərmanı

Mübahisənin təhlilinin alternative metodları danışıqlar, arbitraj, mediasiya və s.

Mübahisə predmeti şikayət tələbinin mahiyyəti.

Zərərçəkmiş cinayət nəticəsində fiziki, mənəvi və ya əmlak zərəri dəymiş şəxs.

Maraqlı tərəf qanuni maraqlarına birbaşa və dolayı inzibati aktın və ya inzibati orqanın əməlinin təsir göstərdiyi şəxs.

Yaxalama (arrest) cinayət əməlinin qarşısının alınması, qaçması, gizlənməsi və ya sübutların məhv etməsinin qarşısını almaq üçün şəxs

ან მტკიცებულებათა მოსპობის
თავიდან ასაცილებლად.

დაკითხვა (examination) საგამოძი-
ებო და სასამართლო მოქმედე-
ბა, რაც ნიშნავს პირის გამოკით-
ხვას საქმისათვის მნიშვნელობის
მქონე გარემოებების შესახებ.

დამნაშავე პირი, რომლის მიმარ-
თაც სასამართლოს მიერ
გამოტანილია გამამტყუნებელი
განაჩენი.

დამსწრე პირი, რომელიც მოიწვევა
საგამოძიებო მოქმედებათა
ჩატარების, მიმდინარეობისა და
შედეგების დასადასტურებლად.

დამცველი პირი, რომელიც იცავს
ბრალდებულის, განსასჯელის
ინტერესებს წინასწარი გამო-
ძიების დროს და სასამართლოში
საქმის განხილვისას.

დამხმარე პირი, რომელმაც ხელი
შეუწყო დანაშაულის ჩადენას.

დანაშაულთა ერთობლიობა პირის

qısamüddətli azadlıqdan
məhrum edilmə

Dindirilmə (examination)
istintaq və məhkəmə əməli,
bu da iş üçün əhəmiyyət kəsb
edən mühtilər haqqında
şəxsin dindirilməsini bildirir.

Müqəssir ona qarşı məhkəmə
tərəfindən əsaslı hökm
çıxarılmış şəxs.

İştirakçı şəxs istintaq
əməllərinin keçirilməsi,
aparılması və nəticələrin
təsdiqlənməsi üçün dəvət
olunan şəxs.

Vəkil müttəhimin, müqəssirin
ilk istintaq zamanı və
məhkəmədə işin təhlili
zamanı maraqlarını müdafiə
edir

Köməkçi cinayətin
tərədilməsinə dəstək verən
şəxs.

Cinayətlər birliyi şəxs

მიერ ორი ან მეტი დანაშაულის ჩადენა.

დანაშაული (crime) სისხლის სამართლის კოდექსით გათვალისწინებული დასჯადი ქმედება.

დანაშაული განზრახი (premeditated (wilful) crime) ქმედება, რომელიც ჩადენილია პირდაპირი ან არაპირდაპირი განზრახვით.

დანაშაული გაუფრთხილებლობით (unpremeditated crime) ქმედება, რომელიც ჩადენილია დაუდევრობით.

დანაშაულის მომზადება დანაშაულის ჩადენისათვის პირობების განზრახ შექმნა.

დანაშაულის რეციდივი (repeated commission of crime) განზრახი დანაშაულისათვის წინათ ნასამართლევი პირის მიერ განზრახი დანაშაულის ჩადენა.

დანაშაულში თანამონაწილეობა (complicity in crime) ორი ან მეტი

tərəfindən iki və ya çox cinayətin törədilməsi.

Cinayət (crime) Cinayət Məcəlləsi ilə nəzərdə tutulmuş cəzalandırılan əməl.

Qəsdli cinayət (premeditated (willful) crime) birbaşa və ya dolaylı qəsdlə törədilmiş əməl

Diqqətsizliklə cinayət (unpremeditated crime) diqqətsizlik üzündən törədilən cəza.

Cinayətin hazırlanması cinayətin törədilməsi üçün şərtlərin qəsdən yaradılması

Cinayətin residivi (repeated commission of crime) qəsdən cinayət üçün əvvəllər məhkum olunan şəxs tərəfindən qəsdən cinayətin törədilməsi.

Cinayətdə həmiştirak (complicity in crime) qəsdən

პირის განზრახ ერთობლივი მონაწილეობა განზრახი დანაშაულის ჩადენაში.

დაპატიმრება (arrest) სისხლის სამართლის პროცესში აღკვეთის ღონისძიება.

დასაბუთება სასამართლო განჩინებისა და დადგენილების სარეზოლუციო ნაწილში მოცემული დასკვნების არგუმენტაცია.

დაუსაბუთებელი ქონება (ungrounded) ქონება, რომლის კანონიერად მოპოვების დამადასტურებელი დოკუმენტები პირს არ გააჩნია.

დაუძლეველი ძალა მოვლენა (გარემოება), რომელიც არ ექვემდებარება ადამიანის კონტროლს (მაგ. წყალდიდობა, მიწისძვრა და სხვ.).

დაცვის მხარე (party for the defence) დამცველი.

დე იურე (de jure) იურიდიულად, ფორმალურად არსებული.

cinayətin törədilməsində iki və ya artıq şəxsin qəsdən birgə iştirakı

Həbs etmək (arrest) cinayət işi prosesində cəza tədbiri

Əsaslandırma məhkəmə hükmü və qərarınının rezolyusiyası hissəsində verilmiş nəticələrin sübutlandırılması

Əsaslandırılmamış əmlak (ungrounded) qanuni olaraq əmlakın əldə edilməsini təsdiqləyən sənədlərin şəxsdə olmaması

Dəf edilməyən qüvvə insanın nəzarətinə tabe olmayan (məs., daşqın, zəlzələ və s.) hadisə (mühit)

Müdafiə tərəfi (party for the defence) müdafiəçi

De yure (de jure) hüquqi olaraq, rəsmi mövcud olan.

დე ფაქტო (de facto) ფაქტობრივად, რეალურად არსებული.

დებერტირი (deserter) პირი, რომელმაც თვითნებურად მიატოვა სამხედრო სამსახური ან თავი აარიდა ჯარში განწვევას.

დებერტირობა (desertation) სამხედრო მოსამსახურის მიერ სამხედრო ნაწილის დატოვება.

დებინფორმაცია (misinformation) 1. განზრახ არასწორი, ცრუ ინფორმაცია; 2. ცრუ ინფორმაციის შედეგად შეცდომაში შეყვანა.

დებორგანიზაცია (disorganization) წესრიგის, დისციპლინის დარღვევა.

დეკლარაცია (declaration) 1. განაცხადი, საჯარო დოკუმენტი; 2. საკონსტიტუციო სამართალში ცალკეული პოლიტიკურ-იურიდიული აქტი, რომლის მიზანია მისცეს დოკუმენტს საზეიმო ხასიათი და ხაზი გაუსვას მის მნიშვნელობას.

De fakto (de facto) faktiki olaraq, real mövcud olan.

Fərari (deserter) özbaşına hərbi xidmətini tərk etmiş və ya orduda xidmətdən boyun qaçırmış şəxs

Fərariilik (desertation) hərbi xidmət tərəfindən hərbi hissəni tərk etmək

Dezinformasiya (misinformation) 1. Qəsdən səhv, yanlış məlumatın verilməsi; 2. yanlış məlumatın əsasında səhv salmaq.

Dezorqanizasiya (disorganization) qayda-qanunun, intizamın pozulması.

Bəyannamə (declaration) 1. Ərizə, açıq sənəd; 2. Konstitusiya qanununda ayrı siyasi-hüquqi akt, onun məqsədi sənədə təntənəli xarakterin verilməsi və onun əhəmiyyətinin vurğulanmasıdır.

დეკრეტი (decree) ზოგადი ან კერძო ხასიათის ნორმატიული აქტის დასახელება; უმაღლესი ხელისუფლების დადგენილება.

დეკრეტი საქართველოს პრეზიდენტის (edict of president of Georgia) კანონის ძალის მქონე ნორმატიული აქტი, რომელიც გამოიცემა მხოლოდ საგანგებო მდგომარეობის დროს.

დეკრიმინალიზაცია ქმედების დასჯადობის გაუქმება.

დელიმიტაცია (delimitation) სახელმწიფო საზღვრის განსაზღვრა.

დელიქტი (civil offence) მართლსაწინააღმდეგო მოქმედება ან უმოქმედობა, რომელიც ზიანს აყენებს მესამე პირის ქონებას.

დემარკაცია (demarcation) ადგილზე სახელმწიფო საზღვრის დადგენა.

დემარში (demarche) დიპლომატიუ-

Dekret (decree) ümumi və ya özəl xarakterli normativ aktın adı; ali hakimiyyətin qərarı.

Gürcüstan prezidentinin dekreti (edict of president of Georgia) qanuni qüvvəsi olan normativ akt, yalnız fəvqəladə halda buraxılır.

Dekriminalizasiya əməlin cəzalandırılmasının ləğv edilməsi

Delimitasiya (delimitation) dövlət sərhədinin müəyyənləşdirilməsi

Delikt (civil offence) qanunaqarşı əməl və ya fəaliyyətsizlik, bu zaman üçüncü şəxsin əmlakına zərər yetirilir

Demarkasiya (demarcation) dövlət sərhədinin yerində təyin edilməsi.

Demarş (demarche) diplomatik

რი პროტესტი.

დენონსაცია (denunciation) სახელმწიფოს განცხადება საერთაშორისო ხელშეკრულების მოქმედების შეწყვეტის შესახებ.

დეპორტაცია (deportation) სახელმწიფოდან გასახლება, გაძევება.

დეპუტატი (deputy) არჩევითი სახელმწიფო ორგანოს წევრი, არჩევითი წარმომადგენელი.

დეროგაცია (derogation) ძველი კანონის ნაწილობრივ გაუქმება.

დესპოტი (despot) შეუზღუდავი ძალაუფლების მქონე უმაღლესი მმართველი.

დესპოტიზმი (despotism) განუსაზღვრელი ძალაუფლების ფორმა.

დეტექტივი (detective) 1. სამძებრო პოლიციის აგენტი, მაძებარი; 2. დეტექტიური ნაწარმოები.

დიპლომატი (diplomat) თანამდებობის პირი, რომელიც უშუა-

etiraz.

Denonsasiya (denunciation) beynəlxalq müqavilə əməlinin dayandırılması haqqında dövlət ərizəsi

Deportasiya (deportation) dövlətdən köçürülmə, kənarlaşdırılma

Deputat (deputy) seçimli dövlət orqanı üzvü, seçimli nümayəndə

Deroqasiya (derogation) keçmiş qanunun qismən ləğv edil-məsi

Qəsbkar (despot) məhdudiyətsiz hökmranlığı olan ali idarəçi

Despotizm (despotism) məhdudiyətsiz hökmranlıq forması

Detektiv (detective); 1. İstintaq polisi agenti; 2. Detektiv əsər

Diplomat (diplomat) vəzifəli şəxs, birbaşa xarici siyasətin həyata keçirilməsində iştirak

ლოდ მონაწილეობს საგარეო პოლიტიკის განხორციელებაში.

დიპლომატია (diplomacy) სახელმწიფოს საგარეო პოლიტიკის განხორციელებისაკენ მიმართული საქმიანობა.

დიპლომატიური კორპუსი (diplomatic corps) სახელმწიფოში აკრედიტებული უცხო ქვეყნის წარმომადგენლობათა მეთაურების ერთობლიობა.

დიპლომატიური ნოტა (diplomatic note) დიპლომატიური მიმონერის ერთ-ერთი დოკუმენტი, რომლითაც ერთი სახელმწიფო რაიმე ფაქტთან დაკავშირებით პრეტენზიას უცხადებს მეორე სახელმწიფოს.

დირექტივა (directive) დაქვემდებარებული ორგანოებისთვის განკუთვნილი ზემდგომი ორგანოს მმართველობითი მითითება.

დისიდენტი (dissident) ის, ვინც არ ეთანხმება გაბატონებულ იდეო-

edir

Diplomatiya (diplomacy) dövlətin xarici siyasətinin həyata keçirilməsinə yönəlmiş fəaliyyət.

Diplomatik korpus (diplomatic corps) dövlətdə akkreditə edilmiş xarici ölkənin nümayəndələrinin başçılarının birliyi.

Diplomatik nota (diplomatic note) diplomatik yazışma sənədlərindən biri, onunla bir dövlət hər hansı bir faktla əlaqədar ikinci dövlətə iddiasını bildirir

Direktiva (directive) tabe orqanlar üçün ayrılmış ali orqanın idarəçi göstərişi

Dissident (dissident) hakim ideologiya ilə razılaşmayan, başqa cür düşünən.

ლოგიას, სხვაგვარად მოაზროვნე.

დისკრიმინაცია (discrimination)

უფლებების შეზღუდვა.

დისციპლინური გადაცდომა (disci-

plinary offence) გადაცდომის სპე-
ციალური სახე, რომელიც შეიძ-
ლება ჩადენილ იქნას მხოლოდ
საჯარო მოსამსახურის მიერ.

დისციპლინური პასუხისმგებლობა

(disciplinary amenability) პასუხის-
მგებლობის სპეციალური სახე,
რომელიც დგება საჯარო
მოსამსახურის მიმართ.

დისციპლინური სასჯელი (discip-

linary punishment) შრომის
დისციპლინის დამრღვევ პირებზე
ზემოქმედების ფორმა.

დიქტატურა (dictatorship) პირის,

ჯგუფის, კლასის შეუზღუდავი
ძალაუფლება.

დოსიე (dossier) დოკუმენტების

ნაკრები, რომელიც დაკავში-
რებულია რაიმე საქმესთან,
საკითხთან; ასეთი დოკუმენტების

Diskriminasiya (discrimina-
tion) hüquqların məhdudiy-
yəti

İntizam xətası (disciplinary
offence) xətanın xüsusi növü,
yalnız ictimai qulluqçu
tərəfindən törədilə bilər.

İntizam məsuliyyəti (discip-
linary amenability), ictimai
qulluqçuya qarşı məsuliyyətin
xüsusi növü

İntizam cəzası (disciplinary
punishment) əmək intizamını
pozan şəxslərə təsir forması.

Diktatura (dictatorship) şəxsin,
qrupun, sinfin
məhdudiyətsiz hakimiyyəti.

Dosye (dossier) sənədlər
toplusu, hər hansı bir işlə,
məsələ ilə əlaqədardır; belə
bir sənədlərdən ibarət qovluq.

შემცველი საქაღალდე.

დუბლიკატი (duplicate) დედნის
იურიდიული ძალის მქონე დოკუ-
მენტის მეორე ეგზემპლარი.

ეგზეკუცია (execution) სასამართლო
ან აღმინისტრაციული
გადაწყვეტილების აღსრულება.

ედიქტი (edict) მონარქების მიერ
გამოცემული განსაკუთრებით
მნიშვნელოვანი ბრძანებულება.

ევროპის სასამართლო (European
Court) ევროკავშირის მთავარი
სასამართლო ორგანო, რომლის
სხდომებიც ლუქსემბურგში
ტარდება.

ეიჯეიზმი (age - ასაკი) ადამიანების
დისკრიმინაცია ასაკის მიხედ-
ვით.

ელექტორატი (electorate) ამომრჩე-
ველი.

ემანსიპაცია (emancipation)
უფლებების გათანაბრება
(ჩვეულებრივ, ქალთა და
მამაკაცთა).

Dublikat (duplicate) əslin
hüquqi qüvvəsi olan sənədin
ikinci nüsxəsi.

Eqzekusiya (execution)
məhkəmə və ya inzibati
qərarın yerinə yetirilməsi.

Edikt (edict) monarxlar
tərəfindən verilmiş xüsusi
mühüm sərəncam

Avropa məhkəməsi (European
Court) Avropa İttifaqının baş
məhkəmə orqanı, onun
iclasları Lüksemburqda keçir.

Eygeizm (age yaş) insanların
yaşa əsasən diskriminasiyası.

Elektorat (electorate) seçici.

Emansipasiya (emancipation)
hüquqların
bərabərləşdirilməsi (adətən,
qadın və kişilərin)

ემბლემა (emblem) რაიმე ცნების, იდეის პირობითად გამოსახვა.

ესკორტი (escort) თანმხლები სამხედრო დაცვა, ბაღრაგი.

ექსპერტი (expertus) სპეციალური ცოდნის მქონე პირი, რომელიც ადგენს დასკვნას.

ექსპერტიზა (appraisal, expert advice) პროცესი, რომელიც ხორციელდება ექსპერტების მიერ რაიმე საკითხის თაობაზე კვალიფიციური დასკვნების მისაღებად.

ექსპერტის დასკვნა ექსპერტის წერილობითი მოსაზრება მის წინაშე დასმულ საკითხთან დაკავშირებით.

ექსპროპრიატორი (person having expropriation right) პირი, რომელსაც სასამართლოს გადაწყვეტილებით ენიჭება ექსპროპრიაციის უფლება.

ექსპროპრიაცია (expropriation) სახელმწიფოს ჩარევა

Emblema (emblem) hər hansı bir anlayışın, ideyanın şərti olaraq təsviri

Eskort (escort) müşayiət edən hərbi mühafizə.

Ekspert (expertus) xüsusi biliyi olan şəxs, hansı ki, nəticə çıxarır.

Ekspertiza (appraisal, expert advice) proses, ekspertlər tərəfindən hər hansı bir məsələ haqqında səriştəli nəticələrin alınması üçün həyata keçirilir.

Ekspert rəyi ekspertin yazılı fikri onun qarşısına qoyulan məsələ ilə əlaqədar.

Ekspropriator (person having expropriation right) məhkəmə qərarı ilə ekspropriasiya hüququ verilən şəxs.

Ekspropriasiya (expropriation) dövlətin mülkiyyətə müdaxilə etməsi,

საკუთრებაში, მისი ამოღება.

ექსტრადიცი (extradition) უცხო სახელმწიფოსთვის იმ პირის გადაცემა, რომელმაც დაარღვია ამ სახელმწიფოს კანონი.

ექვმიტანილი (suspected) პირი, რომლის მიმართ არსებობს დანაშაული ჩადენის გონივრული ეჭვი.

ვალა თარიღი, დრო ან დროის განსაზღვრული მონაკვეთი, რომელსაც უკავშირდება სამართლებრივი ურთიერთობის წარმოშობა, შეცვლა ან შეწყვეტა.

ვერდიქტი (verdict) ნაფიც მსაჯულთა სასამართლოს მიერ გამოტანილი გადაწყვეტილება, რომელიც პირს ცნობს დამნაშავედ ან უდანაშაულოდ.

ვიზა (visa) ქვეყანაში შესვლის, ქვეყნიდან გამოსვლის ან ქვეყნის გადაკვეთის ნებართვა.

ვიქტიმოლოგია (criminal and victim)

onun müsadirə olunması.

Ekstradisiya (extradition) xarici dövlət üçün bu dövlətin qanununu pozan şəxsin verilməsi

Şübhəli (suspected) şəxs, ona qarşı cinayət törətməsi şübhəsi vardır.

Müddət tarix, vaxt və ya zamanın müəyyən parçası, onunla ünsiyyətin başlanılması, dəyişdirilməsi və ya kəsilməsi əlaqədardır.

Verdikt (verdict) and içmiş münsiflər məhkəməsi tərəfindən çıxarılmış qərar, hansı ki, şəxsi günahkar və ya günahsız tanıyır.

Viza (visa) ölkəyə daxil olma, ölkədən çıxış və ya ölkəni keçmək icazəsi.

Viktimologiya (criminal and

კრიმინოლოგიის ქვედარგი, რომელიც შეისწავლის დამნაშავეს, დანაშაულსა და მსხვერპლს შორის ურთიერთობას.

ვოლუნტარიზმი (voluntaryism)

თვითნებური გადაწყვეტილება.

ვოტუმი (votum) კენჭისყრით

მიღებული გადაწყვეტილება.

ზეპირი მოსმენა საქმის განხილვა

სასამართლო სხდომის დარბაზში მოსამართლის, მხარეებისა და საქმეში მონაწილე სხვა პირთა უშუალო დასწრებით.

ზეპირი მოსმენის გარეშე წარმოების წესი, როდესაც არ ტარდება საქმის ზეპირი მოსმენა.

ზიანი მატერიალური დანაკლისი, ფიზიკური ან მორალური ტრავმა.

თავისუფლების აღკვეთა (imprisonment) სასჯელის სახე, რაც ნიშნავს მსჯავრდადებულის საზოგადოებისაგან იზოლაციას.

victim) müqəssir, cinayət və qurban arasında əlaqəni öyrənən kriminologiyanın yarım sahəsi

Voluntarizm (voluntaryism)

öz-özünə qərar.

Votum (votum) səsvermə ilə

qəbul edilən qərar.

Şifahi dinləmə məhkəmə iclası

zalında hakimin, tərəflərin və işdə iştirak edən başqa şəxslərin birbaşa iştirakı ilə işə baxılma

Şifahi dinləmə xaricində işin

aparılma qaydası, bu zaman işin şifahi dinlənilməsi aparılmır.

Ziyan maddi zərər, fiziki və ya

mənəvi travma.

Azadlıqdan məhrum etmə

(imprisonment) cəza növü, bu da müqəssirin cəmiyyətdən təcrid olunmasını bildirir.

თავისუფლების უკანონო აღკვეთა
დანაშაულებრივი ქმედება,
რომლის დროსაც პირი სხვა
პირს არ აძლევს თავისუფალი
გადაადგილების უფლებას.

თავისუფლების შეზღუდვა
(restriction of freedom) სასჯელის
სახე, რაც ნიშნავს განაჩენის
მსჯავრდადებულის მოთავსებას
ეციალურ დაწესებულებაში
საზოგადოებისაგან იზოლაციის
გარეშე.

თავმჯდომარე (სასამართლოს)
პირი, რომელიც ხელმძღვანე-
ლობს სასამართლოს საქმი-
ანობას.

თანამსრულებელი ამსრულე-
ბელი, რომელიც სხვასთან
ერთად უშუალოდ ჩადის
დანაშაულს.

თანამონაწილე პირი, რომელიც
სხვასთან ერთად ჩადის დანა-
შაულს.

თანასაკუთრება ორი ან მეტი პირის

Azadlıqdan qeyri-qanuni

məhrum etmə cəza əməli, bu
zaman şəxs başqa şəxsə azad
hərəkət hüququnu vermir.

Azadlığın məhdudlaşdırılması

(restriction of freedom) cəza
növü, bu da məhkumun
xüsusi müəssisədə
cəmiyyətdən təcrid olunma
xaricində yerləşdirilməsi
hökümünü bildirir.

Sədr (məhkəmənin) məhkəmə
işinə rəhbərlik edən şəxs.

Həmicraçı başqaları ilə birlikdə
birbaşa cinayət törədən şəxs.

Həmiştirakçı başqaları ilə
birlikdə cinayət törədən şəxs.

Həmmülkiyyət iki və ya artıq

საკუთრების უფლება ქონებაზე.

თანაშემწე (მოსამართლის)

მოსამართლის ასისტენტი.

თარჯიმანი პირი, რომელიც ფლობს უცხო ენას. სასამართლო იძახებს თარჯიმანს იმ შემთხვევაში, თუ პროცესის მონაწილემ არ იცის ენა ან/და საჭიროა ითარგმნოს უცხო ენაზე შედგენილი ესა თუ ის წერილობითი ტექსტი.

თაღლითობა (fraud) მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით სხვისი ნივთის დაუფლება და/ან ქონებრივი უფლებების მიღება მოტყუებით.

თემიდა (Themis) იტყვიან მართლმსაჯულებაზე.

თვითაყილება ვითარება, როდესაც მოსამართლე, ექსპერტი, თარჯიმანი, სპეციალისტი ან/და სხდომის მდივანი საკუთარ თავს უცხადებს აცილებას.

თვითდამცველი პირი პირი, რომელიც ადვოკატის დახმარების

შәxsin әmlaka olan hüququ.

Kömәkçi (hakimin) hakimın assistenti

Tәrcümәçi xarici dili bilән şәxs. Mәhkәмә tәrcümәçini o halda dәvәt edir, әgәр proses iştirakçısı dili bilmir və ya bu və ya digər yazılı mәtn xarici dilә tәrcümә olunmalıdırsa.

Fırılдақ (fraud) qanuna zidd mәnimсәmә mәqsәdilә başqasının әşyasına sahib olmaq və ya әmlak hüquqlarını aldatmaqla almaq.

Temida (Themis) әdalәt haqqında deyilir.

Öz-özünü kәnarlaşdırma vəziyyət, bu zaman hakim, ekspert, tәrcümәçi, mütәxәssis və ya iclas katibi öz-özünü kәnarlaşdırmış elan edir.

Özünü müdafiә edән şәxs, vәkil kömәkliyi xaricindә

გარეშე საკუთარ თავს თავად წარმოადგენს სასამართლო პროცესში.

იარაღი (weapon, arm) მონყობილობა ან საგანი, რომელიც განკუთვნილია ცოცხალი ან სხვა ობიექტის დაზიანებისა და განადგურებისათვის.

იარაღი სამსახურებრივ-სამტატო (authorized-official weapon) იარაღი, რომლის ტარების უფლება აქვთ კანონით განსაზღვრულ პირებს.

იმიგრაცია (immigration) უცხო სახელმწიფოს მოქალაქის ან მოქალაქეობის არმქონე პირის ქვეყანაში მუდმივ საცხოვრებლად ჩამოსვლა.

იმპერატიული ნორმა ნორმა, რომელიც შესასრულებლად სავალდებულოა.

იმპიჩმენტი (impeachment) პროცედურა, რომლის შედეგია უმაღლესი თანამდებობის პირის

özünü məhkəmə prosesində özü təqdim edir.

Silah (weapon, arm) vasitə və ya əşya, canlı və ya başqa obyektin zədələnməsi və məhv edilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur.

Xidməti-ştat silahı (authorized-official weapon) qanunla təyin edilmiş şəxslərin gəzdirmək hüququ olan silah.

İmiqrasiya (immigration) xarici dövlət vətəndaşının və ya vətəndaşlığı olmayan şəxsin ölkəyə daim yaşayış üçün gəlişi

İmperativ norma yerinə yetirilməsi üçün vacib olan norma.

İmpičment (impeachment) prosedur, onun nəticəsində ali vəzifəli şəxs vəzifədən kənarlaşdırılır.

თანამდებობიდან გადაყენება.

იმპლემენტაცია (implementation) საერთაშორისო სამართლებრივი ნორმების შესრულება სახელმწიფოს მიერ.

ინდივიდუალური აქტი ერთჯერადი ხასიათის მქონე სამართლებრივი აქტი, რომელიც მიიღება კონკრეტული საკითხის, პრობლემის გადასაწყვეტად.

ინდენარმე (ინდივიდუალური მენარმე) ფიზიკური პირი, რომელიც უშუალოდ ახორციელებს სამენარმეო საქმიანობას.

ინსპექტორი (inspector) ინსპექტირების განმახორციელებელი პირი, რევიზორი, კონტროლიორი.

ინსპექცია (inspection) რაიმე საქმიანობის კანონიერების შემოწმება.

ინსტანცია სასამართლოს იერარქიული დონე სასამართლოების ერთიან სისტემაში. საქართვე-

İmplementasiya (implementation) beynəlxalq-hüquqi normaların dövlət tərəfindən yerinə yetirilməsi.

Fərdi akt birdəfəlik xarakteri olan hüquqi akt, konkret məsələnin, problemin həlli üçün qəbul edilir.

Özəl sahibkar fiziki şəxs, birbaşa sahibkarlıq işini həyata keçirir.

Müfəttiş (inspector) müfəttişliyi həyata keçirən şəxs, nəzarətçi.

İnspeksiya (inspection) hər hansı bir işin qanuniliyinin yoxlanışı.

İnstansiya məhkəmələrin vahid sistemində məhkəmənin iyerarxiya səviyyəsi. Gürcüstanda birinci (rayon

ლოში მოქმედებს პირველი (რაიონული (საქალაქო), მეორე (სააპელაციო) და მესამე ინსტანციის (საკასაციო) სასამართლოები.

ინსტანციურობა ზემდგომი სასამართლოს უფლებამოსილება გასაჩივრების შემთხვევაში გადასინჯოს ქვემდგომი სასამართლოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებები.

ინტერესთა კონფლიქტი რეალური ან შესაძლო წინააღმდეგობა პიროვნების კერძო ინტერესსა და მის საჯარო ან კორპორატიულ ვალდებულებას შორის.

ინტერპოლი (interpol) კრიმინალური პოლიციის საერთაშორისო ორგანიზაციის შემოკლებული დასახელება.

იურიდიული (Juriducus) ყოველივე, რაც დაკავშირებულია სამართლებრივ ნორმებთან.

იურიდიული მისამართი (legal

(şəhər)), ikinci (apelyasiya) və üçüncü instansiyalı (kassasiya) məhkəmələr fəaliyyət göstərir.

İnstandiya ali məhkəmənin səlahiyyəti ki, şikayətləndirilmə halında aşağı məhkəmə tərəfindən qəbul edilmiş qərarları yoxlasın.

Maraqların münaqişəsi şəxslərin özəl marağı və onun ictimai və ya korporativ öhdəlikləri arasında real və ya mümkün müqavimət

İnterpol (interpol) kriminal polisın beynəlxalq təşkilatının qısaldılmış adı.

Hüquqi (Juriducus) hüquqi normalarla əlaqədar olan hər şey.

Hüquqi ünvan (legal adres)

adres) სახელმწიფოს, ავტონომიური რესპუბლიკის, ქალაქის, ქუჩის, ქუჩის ნომრის დასახელება.

იურიდიული პირი (legal person, artificial person) რეგისტრირებული ორგანიზაცია, რომელიც საკუთარი სახელით იძენს უფლებებსა და მოვალეობებს, დებს გარიგებებს და შეუძლია სასამართლოში გამოვიდეს მოსარჩელედ და მოპასუხედ.

იურიდიული პირი არასამეწარმეო (non-profit/non-entrepreneurial legal person) პირი, რომლის მიზანსაც არ შეადგენს სამეწარმეო საქმიანობა.

იურიდიული პირი კერძო სამართლის (legal person of private law) კავშირი, ფონდი, სააქციო საზოგადოება, კოოპერატივი და სხვ.

იურიდიული პირი სამეწარმეო (კომერციული) (profit-making/profitable (commercial) entrepreneurial legal person) იურიდიული

dövlətin, muxtar respublikanın, şəhərin, küçənin, küçə nömrələrinin adı.

Hüquqi şəxs (legal person, artificial person) qeydiyyatdan keçmiş təşkilat, öz adı ilə hüquqları və öhdəlikləri əldə edir, sənədlər imzalayır və məhkəmədə şikayətçi və cavabdeh kimi çıxış edə bilər.

Qeyri-sahibkar hüquqi şəxs (non-profit/non-entrepreneurial legal person) sahibkarlıq işi məqsədini daşımayan şəxs.

Özəl hüquqlu hüquqi şəxs (legal person of private law) ittifaq, fond, səhmdar cəmiyyəti, kooperativ və s.

İstehsalçı (kommersiya) hüquqi şəxsi (profit-making/profitable (commercial) entrepreneurial

პირი, რომლის მიზანსაც შეადგენს სამეწარმეო (კომერციული) საქმიანობა.

იურიდიული პირის ადგილმდებარეობა (legal person's place of performance) საჯარო რეესტრში გატარებული იურიდიული პირის მისამართი.

იურისდიქცია (jurisdiction) სასამართლოს საქმის წარმოების უფლება.

იურისპრუდენცია (jurisprudence) სამართალმცოდნეობა, მეცნიერება სამართლის შესახებ.

იურისტი იურიდიული განათლების მქონე პირი.

იუსტიცია (justice) სასამართლო დაწესებულებათა ერთობლიობა, სასამართლოს უწყება, სამართლის განხორციელება.

იჯარა ხელშეკრულება, რომლითაც მეიჯარე გადასცემს მოიჯარეს განსაზღვრულ ქონებას დროებით სარგებლობაში.

legal person) istehsalat (kommersiya) işi məqsədini daşıyan hüquqi şəxs.

Hüquqi şəxsin yeri (legal person's place of performance) İctimai Reyestrdən keçmiş hüquqi şəxsin ünvanı.

Yurisdiksiya (jurisdiction) məhkəmə işinin aparılması hüququ.

Yurisprudensiya (jurisprudence) hüquqşünaslıq, hüquq haqqında elm.

Hüquqşünas hüquqi təhsili olan şəxs.

Ədliyyə (justice) məhkəmə müəsisələrinin birliyi, məhkəmə orqanı, ədalətin həyata keçirilməsi.

İcarə müqavilə, onunla icarədar icarəçiyə müəyyən əmlakı müvəqqəti olaraq istifadəsinə verir.

კავშირი (ასოციაცია) (union (association)) კერძო სამართლის იურიდიული პირი, რომელშიც საერთო მიზანს ისახავს რამდენიმე პირი და რომლის არსებობა დამოუკიდებელია მასში წევრთა შემადგენლობის ცვლილებებისგან.

კალენდარული წელი დროის მონაკვეთი, რომელიც მოიცავს პერიოდს 1-ლი იანვრიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით.

კანონთა კოლიზია (konflikt of laws) ერთსა და იმავე საკითხზე მოქმედ კანონთა შორის არსებული წინააღმდეგობა.

კანონი (law, act) პარლამენტის მიერ მიღებული ნორმა.

კანონი ორგანული (organic/institutional law) კონსტიტუციური და ჩვეულებრივი კანონისგან განსხვავებული წესით მიღებული კანონი.

კანონიერი ძალა სასამართლოს

İttifaq (assosiasiya) (union association) özəl hüquqlu hüquqi şəxs, onda bir neçə şəxs ümumi məqsədi qarşıya qoyur və onun fəaliyyəti onda olan üzvlərin tərkib dəyişikliklərindən asılı olmur.

Təqvim ili müddəti yanvarın 1-dən dekabrın 31-I daxil olmaqla əhatə edən zaman kəsiyi.

Qanunlar koliziyası (konflikt of laws) eyni məsələ üzrə fəaliyyətdə olan qanunlar arasında mövcud ziddiyyət.

Qanun (law, act) parlament tərəfindən qəbul edilmiş norma.

Orqan qanunu (organic/institutional law) Konstitusiya və adi qanundan fərqli qayda ilə qəbul edilmiş qanun.

Qanuni qüvvə məhkəmə

მიერ მიღებული გადაწყვეტილების ამოქმედება.

კანონმდებლობა (legislation)

საკანონმდებლო ნორმატიული აქტების ერთობლიობა.

კასატორი პირი, რომელიც

ასაჩივრებს სააპელაციო სასამართლოს დადგენილებას უზენაეს სასამართლოში.

კასაცია (cassation, appeal) სააპელაციო სასამართლოს მიერ მიღებული დადგენილების გასაჩივრება.

კერძო ბრალმდებელი დაზარალებული ან მისი წარმომადგენელი, რომელიც მხარს უჭერს ბრალდებას სასამართლოში.

კერძო გამოძიება დაცვის მხარის მიერ ბრალდებულის, განსასჯელის ან მსჯავრდებულის დაცვისათვის საჭირო მონაცემების შეგროვება და მტკიცებულებათა სახით მათი წარდგენა პროცესის მწარმოებელ ორგანოში.

tərəfindən qəbul edilmiş qərarın fəaliyyətə düşməsi.

Qanunvericilik (legislation)

qanunverici normativ aktların vəhdəti.

Kassator apelyasiya

məhkəməsinin qərarını ali məhkəmədə şikayətləndirən şəxs.

Kassasiya (cassation, appeal)

apelyasiya məhkəməsi tərəfindən qəbul edilmiş qərarın şikayətləndirilməsi.

Özəl ittihamçı zərərçəkmiş və

ya onun nümayəndəsi, məhkəmədə ittihamı dəstəkləyən tərəf.

Özəl istintaq müdafiə tərəfindən

müttəhimin, günahkarın və ya məhkumun müdafiəsi üçün lazımi məlumatların toplanılması və sübutlar şəklində prosesi apararaq orqana təqdim edilməsi.

კერძო სამართალი კანონთა ერთობლიობა, რომლებიც აწესრიგებენ ქონებრივ, საავტორო, საოჯახო, მემკვიდრეობით, სამეწარმეო და შრომით ურთიერთობებს. კერძო სამართალი ემყარება პირთა თანასწორობისა და ნების თავისუფლების პრინციპებს.

კერძო საჩივარი საჩივრის ფორმა, რომლითაც ხდება ქვემდგომი სასამართლოს მიერ გამოტანილი განჩინების გასაჩივრება ზემდგომი ინსტანციის სასამართლოში.

კლეპტომანია (kleptomania) ზოგიერთი ფსიქიკური დაავადებით გამოწვეული ავადმყოფური მიდრეკილება ქურდობისადმი.

კოალიცია (coalition) საერთო მიზნის მისაღწევად შექმნილი (სახელმწიფოების, დაჯგუფებების, პარტიებისა და

Özəl hüquq əmlak, müəlliflik, ailə, irsi, istehsal və əmək münasibətlərini tənzimləyən qanunlar birliyi. Özəl hüquq şəxslərin bərabərliyinə və iradənin azadlıq prinsiplərinə əsaslanırlar.

Özəl şikayət şikayət forması, onunla aşağı məhkəmə tərəfindən çıxarılmış hökmün yuxarı instansiyalı məhkəmədə şikayətləndirilməsi.

Kleptomaniya (kleptomania) oğurluğa meyilli olmaq, buna bəzi psixiki xəstəliklər səbəb olurlar.

Koalisiya (coalition) ümumi məqsədin əldə edilməsi üçün yaradılmış (dövlətlərin, qruplaşdırmaların, partiyaların və s.) birlik,

სხვ.) გაერთიანება, კავშირი.

კოდექსი (code, codex) სამართლებრივ ნორმათა სისტემატიზებული ერთობლიობა.

კოლეგია (kollegium) შემადგენლობა სამი მოსამართლის მონაწილეობით.

კოლიზია (collision) ურთიერთსაწინააღმდეგო ინტერესების შეჯახება.

კომპენსაცია (compensation) ზიანიდან გამომდინარე ფულადი ანაზღაურება.

კონვენცია (convention) საერთაშორისო ხელშეკრულება.

კონკორდატი (concordat) კონსტიტუციური შეთანხმება, რომლითაც განისაზღვრება სახელმწიფოსა და ეკლესიის ურთიერთობა.

კონსტიტუცია (constitution) ქვეყნის უმაღლესი იურიდიული ძალის მქონე კანონი.

კონსტიტუციონალიზმი (constitu-

ittifaq.

Məcəllə (code, codex) hüquqi normaların sistemləşdirilmiş birliyi

Kollegiya (kollegium) üç hakimin iştirakı ilə tərkib

Kolliziya (collision) bir-birinə əks maraqların toqquşması.

Kompensasiya (compensation) ziyandan irəli gələn pullu ödəniş.

Konvensiya (convention) beynəlxalq müqavilə.

Konkordat (concordat) Konstitusiya razılaşması, onunla dövlət və kilsənin münasibəti müəyyənləşdirilir.

Konstitusiya (constitution) ölkənin ali hüquqi qüvvəyə malik qanunu.

Konstitusionalizm

tionalism) მმართველობის კონსტიტუციურ მეთოდებზე დამყარებული პოლიტიკური სისტემა.

კონსტიტუციური კანონი (constitutional law) - კანონები, რომლებზეც იმართება ქვეყანა.

კონტრაგენტი ხელშეკრულების მონაწილე პირი.

კონფისკაცია (confiscation) სახელმწიფოს სასარგებლოდ ქონების უსასყიდლოდ ჩამორთმევა.

კორუფციული სამართალდარღვევა (corruption offence) ქმედება, რომელიც შეიცავს კორუფციის ნიშნებს.

კრიმინალიზაცია ქმედების დასჯადად გამოცხადება.

ლეგალიზაცია (legalization) კანონიერ მდგომარეობაში გადასვლა, რაიმესთვის კანონიერი ძალის მინიჭება.

ლეგალური (legal) კანონით აღიარებული

(constitutionalism) idarətmənin konstitusiyə metodlarına əsaslandırılmış siyasi sistem.

Konstitusiyə qanunu (constitutional law) – ölkəni idarə edən qanunlar.

Kontragent müqavilənin iştirakçı tərəfi.

Müsadirə (confiscation) dövlətin xeyrinə əmlakın təmənnasız alınması.

Korrupsiya hüquq pozuntusu (corruption offence) korrupsiya əməllərindən ibarət əməllər.

Kriminalizasiya əməlin cəzalandırıcı kimi tanınması.

Leqallaşdırma (legalization) qanuni vəziyyətə keçid, nə üçünsə qanuni qüvvənin verilməsi.

Leqal (legal) qanunla tanınmış,

რებული, დაშვებული.

ლეგიტიმაცია (legitimation) რაიმე უფლების ცნობა ან კანონიერად აღიარება.

მანდატური მოხელე, რომელიც უზრუნველყოფს წესრიგს სასამართლოში.

მართლმსაჯულება (justice) სასამართლო ხელისუფლების განხორციელების ფორმა.

მართლწესრიგი (feeling for lowand order) კანონიერების განხორციელების შედეგად დამყარებული საზოგადოებრივი წესრიგი.

მედიატორი (mediator) ნეიტრალური პირი, რომელიც ეხმარება დავის მონაწილეებს შეთანხმების მიღწევაში.

მედიაცია პროცესი, რომლის დროსაც ნეიტრალური პირი ეხმარება დავის მონაწილეებს სადავო საკითხების გაანალიზებასა და კომპრომისის

yol verilmiş

Legitimasiya (legitimation) hər hansı bir hüququn tanınması

Mandatura məhkəmədə qayda-qanunu təmin edən məmur.

Ədalət (justice) məhkəmə hakimiyyətinin həyata keçirilməsi

Qanun-qayda (feeling for lowand order) qanuniliyin həyata keçirilməsi nəticəsində əsaslanmış ictimai qayda-qanun

Mediator (mediator) mübahisə iştirakçılarına razılaşmanın əldə edilməsində köməklik edən neytral şəxs.

Mediasiya bu zaman neytral şəxs mübahisə iştirakçılarına mübahisəli məsələlərin analiz edilməsi və kompromis yolu ilə razılaşmanın əldə edilməsində köməklik edir.

გზით შეთანხმების მიღწევაში.

მემკვიდრე პირი, რომელიც ხდება მამკვიდრებლის უფლებამონაცვლე მისი გარდაცვალების შემდეგ.

მემკვიდრეობა (inheritance) გარდაცვლილი პირის ქონების გადასვლა სხვა პირებზე კანონით ან ანდერძით.

მემკვიდრეობა ანდერძით (succession through will/testament) ფიზიკური პირის უფლება, სიკვდილის შემთხვევაში თავისი ქონება ან მისი ნაწილი ანდერძით დაუტოვოს ერთ ან რამდენიმე პირს.

მემკვიდრეობა კანონით (succession under law) გარდაცვლილის ქონების გადასვლა კანონით გათვალისწინებულ პირებზე.

მეურვე პირი, რომელიც ზრუნავს 7 წელს მიუღწეველ მცირეწლოვან ან სასამართლოს მიერ ქმედუენაროდ აღიარებულ სრულწლოვან პირზე.

Varis irs sahibinin səlahiyyətlərini onun ölümündən sonra əvəz edən şəxs

Miras (inheritance) ölmüş şəxsin əmlakının başqa şəxslərə qanunla və ya vəsiyyətnamə ilə keçirilməsi

Vəsiyyətnamə ilə miras (succession through will/testament) fiziki şəxsin hüququ ki, öld-üyü halda öz əmlakı və ya on-un hissəsini vəsiyyətnamə ilə bir və ya bir neçə şəxsə versin.

Qanuni miras (succession under law) ölən şəxsin əmlakının qanunla nəzərdə tutulmuş şəxslərə keçirilməsi.

Qəyyum 7 yaşına çatmamış azyaşlı və ya məhkəmə tərəfindən əmək qabiliyyəti olmayan kimi tanınmış yetkinlik yaşına çatmış şəxsə qayğı göstərən şəxs.

მურვეობა (guardianship) ზრუნვა 7 წელს მიუღწეველ მცირეწლოვან ან სასამართლოს მიერ ქმედუნაროდ აღიარებულ სრულწლოვან პირზე.

მზრუნველი პირი, რომელიც ზრუნავს 7-დან 18 წლამდე ასაკის არასრულწლოვან ან სასამართლოს მიერ შეზღუდულ ქმედუნარიანად აღიარებულ სრულწლოვან პირზე.

მზრუნველობა ზრუნვა 7-დან 18 წლამდე ასაკის არასრულწლოვან ან სასამართლოს მიერ შეზღუდულ ქმედუნარიანად აღიარებულ სრულწლოვან პირზე.

მთავარი სხდომა ზეპირი მოსმენა, რომლის დროსაც სასამართლო განიხილავს უშუალოდ სასარჩევლო მოთხოვნის ფაქტობრივ და სამართლებრივ მართებულობას.

მიმდინარე საქმე საქმე, რომელზეც

Qəyyumluq (guardianship) 7 yaşına çatmamış azyaşlı və ya məhkəmə tərəfindən əmək qabiliyyəti olmayan kimi tanınmış yetkinlik yaşına çatmış şəxsə qayğının göstərilməsi.

Himayədar 7-dən 18 yaşına qədər yaşında yetkinlik yaşına çatmamış və ya məhkəmə tərəfindən məhdud imkanlı kimi tanınmış yetkinlik yaşında şəxsə himayədarlıq edən şəxs.

Himayədarlıq 7-dən 18 yaşına qədər yaşında yetkinlik yaşına çatmamış və ya məhkəmə tərəfindən məhdud imkanlı kimi tanınmış yetkinlik yaşında şəxsə himayədarlığın edilməsi

Əsas iclas şifahi dinləmə, bu zaman məhkəmə birbaşa şikayət tələbinin faktiki və hüquqi doğruluğunu təhlil edir.

Cari iş üzərində hal-hazırda məhkəmədə aparılan iş

მიმდინარეობს წარმოება
სასამართლოში.

მინდობილობა ხელშეკრულება,
რომლის ძალითაც რწმუნებული
ვალდებულია მარწმუნებლის სა-
ხელითა და ხარჯზე შეასრულოს
მისთვის დავალებული (მინდო-
ბილი) ერთი ან რამდენიმე
მოქმედება.

მოვალე პირი, რომელსაც აკისრია
ვალდებულება კრედიტორის
მიმართ.

მომხსენებელი მოსამართლე სასა-
მართლო კოლეგიის წევრი, რო-
მელსაც ევალება საქმის მომზა-
დება მის ზეპირ მოსმენაზე განსა-
ხილველად.

მოპასუხე პირი, რომლის წინააღ-
მდეგაც მოსარჩელემ სარჩელი
წარადგინა სასამართლოში.

მორიგება მხარეთა შეთანხმება,
რომლითაც განისაზღვრება
მორიგების პირობები და
სრულდება საქმის წარმოება.

Etibarnamə müqavilə, hansının
qüvvəsi ilə etibar edilən şəxs
etibar edənin adı və xərci ilə
onun üçün tapşırılmış (etibar
edilmiş) bir və ya bir neçə
əməli yerinə yetirməlidir.

Borclu kreditora qarşı öhdəlik
həvalə edilən şəxs.

Məruzəçi hakim məhkəmə
kollegiyasının üzvü, ona
şifahi dinləmədə təhlili üçün
işin hazırlanması tapşırılır.

Cavabdeh ona qarşı şikayətçi
məhkəməyə şikayət təqdim
edir.

Razılışma tərəflərin razılığı,
onunla razılışmanın şərtləri
müəyyənləşdirilir və işin
aparılması yerinə yetirilir.

მოსამართლე (judge) თანამდებობის პირი, რომელიც არჩეული ან დანიშნულია მოსამართლედ და ახორციელებს მართლმსაჯულებას.

მოსარჩელე (applicant) სამოქალაქო პროცესში ერთ-ერთი მხარე, რომელმაც მიმართა სასამართლოს და ითხოვს თავისი დარღვეული თუ სადავო უფლების დაცვას.

მოქალაქე (citizen) პირი, რომელიც სამართლებრივ საფუძველზე მიეკუთვნება ამა თუ იმ სახელმწიფოს.

მოძრავი ქონება (მოძრავი ნივთი) ნივთი, რომელიც ფიზიკური ზემოქმედების შედეგად შეიძლება გადაადგილდეს (შეად. უძრავი ქონება).

მონინალმდევე მხარე პირი, რომლის წინააღმდეგაც გასაჩივრებულია სასამართლო დადგენილება სააპელაციო ან უზენაეს

Hakim (judge) vəzifəli şəxs, hakim seçilmiş və ya təyin edilmişdir və ədaləti yerinə yetirir.

Şikayətçi (applicant) mülki prosesdə tərəflərdən biri, hansı ki, məhkəməyə müraciət etmiş və öz pozulmuş və ya mübahisəli hüququnun müdafiəsini tələb edir.

Vətəndaş (citizen) hüquqi əsasda bu və ya digər ölkəyə aid olan şəxs.

Daşınan əmlak (daşınan əşya) fiziki təsir nəticəsində yerini dəyişən əşya (müqayisə edin, daşınmaz əmlak)

Qarşı tərəf apelyasiya və ya ali məhkəmədə ona qarşı məhkəmə qərarı şikayətləndirilən şəxs

სასამართლოში.

მონმე პირი, რომელიც სამართალ-
წარმოებისას იძლევა ჩვენებას
საქმესთან დაკავშირებული
ფაქტობრივი გარემოების
შესახებ.

მონმობა (certificate) ოფიციალური
დოკუმენტი, რომელიც
ადასტურებს მფლობელის
ვინაობას..

მოხელე საჯარო მოსამსახურე,
რომელიც ინიშნება ან აირჩევა
სახელმწიფო ან ადგილობრივი
თვითმმართველობის ორგანოში.

მსაჯული (jury) საქმის პირველი
ინსტანციით განმხილველი
სასამართლოს წევრი, რომელიც
აღჭურვილია მოსამართლის
ყველა უფლებამოსილებით.

მსჯავრდებული (condemned,
doomed) პირი, რომლის
მიმართაც გამოტანილია
სასამართლოს გამამტყუნებელი
განაჩენი.

Şahid ədalət işi aparıldıqda işlə
əlaqədar faktiki mühitlər
haqqında ifadə verən şəxs.

Şəhadətnamə (certificate)
sahibinin kimliyini təsdiq
edən rəsmi sənəd

Məmur dövlət və ya yerli
özünüidarəetmə orqanına
təyin edilən və ya seçilən
ictimai qulluqçu

Münsif (jury) birinci instansiya
ilə baxış keçirən məhkəmə
üzvü, hakimin bütün
səlahiyyətləri ilə təmin
edilmişdir.

Məhkum (condemned,
doomed) ona qarşı məhkəmə
hökmü çıxarılmış şəxs.

მტკიცებულება (evidence) სასამართლოში წარდგენილი ინფორმაცია, ამ ინფორმაციის შემცველი საგანი, დოკუმენტი, ნივთიერება ან სხვა ობიექტი, რომლის საფუძველზეც მხარეები სასამართლოში ადასტურებენ ან უარყოფენ ფაქტებს.

მტკიცებულების გამოქვეყნება საქმის ზეპირ მოსმენაზე მტკიცებულების შინაარსის გაცნობა.

მკდელობა (დანაშაულის) ვითარება, როდესაც დანაშაულებრივ ქმედების განხორციელება დაინყო, მაგრამ უშედეგოდ დასრულდა.

მცირეწლოვანი ფიზიკური პირი, რომელსაც არ შესრულებია 7 წელი.

მხარე პირი, რომელიც მონაწილეობს დავაში.

ნასამართლობა პირის სამართ-

Sübut (evidence) məhkəmədə təqdim edilən məlumat, bu məlumatı əhatə edən əşya, sənəd, maddə və ya başqa obyekt, onun əsasında da tərəflər məhkəmədə faktları təsdiq edir və ya inkar edirlər.

Sübutların dərc edilməsi işin şifahi dinlənilməsində sübutların məzmunu ilə tanışlıq.

Cəhd (cinayət) vəziyyət, bu zaman cinayət əməlinin həyata keçirilməsi başlanmış, amma nəticəsiz sona çatmışdır.

Azyaşlı 7 yaşı tamam olmamış fiziki şəxs.

Tərəf mübahisədə iştirak edən şəxs.

Mühakimə olunmaq məhkəmə

ლებრივი მდგომარეობა, რომელიც იწყება სასამართლოს მიერ გამოტანილი გამამტყუნებელი განაჩენის კანონიერ ძალაში შესვლის დღიდან და გრძელდება როგორც სასჯელის მოხდის პერიოდში, ისე მისი მოხდის შემდეგ.

ნატურალიზაცია (naturalization)

უცხოელის მიერ სახელმწიფოს მოქალაქეობის შექნა.

ნაფიცი მსაჯული საარჩევნო სიიდან

შემთხვევითი შერჩევის წესით გამორჩეული მოქალაქე, რომელიც მონაწილეობს სისხლის სამართლის საქმის განხილვაში და სხვა 11 ნაფიც მსაჯულთან ერთად გამოაქვს ვერდიქტი განსასჯელის დამნაშავედ ან უდანაშაულოდ ცნობის შესახებ.

ნეპოტიზმი (nepotism) სამსახურებ-

რივი უფლებამოსილების გამოყენებით ნათესავებისა და

tərəfindən çıxarılmış hökmün qanuni qüvvəyə mindiyi gündən başlayan və cəzanın çəkildiyi və eləcə də ondan sonra davam edən şəxsin hüquqi vəziyyəti

Naturalaşdırma (naturalization)

xarici tərəfindən dövlət vətəndaşlığının əldə edilməsi.

And içmiş münsiflər cinayət

işinin təhlilində iştirak edən seçki siyahısından təsadüfi seçim qaydası ilə seçilmiş vətəndaş və başqa 11 and içmiş münsiflərlə şəxsin günahkar və ya günahsız tanınması haqqında verdikt çıxarırlar.

Nepotizm (nepotism) xidməti

səlahiyyətinin istifadəsi ilə qohumlara və yaxınlara himayədarlıq.

ახლობლების მფარველობა.

ნიეთი მატერიალური ქონებრივი სიკეთე, რომლის ფლობა, სარგებლობა და განკარგვა კანონით არ არის აკრძალული.

ნიეთიერი მტკიცებულება ის საგანი, ნიეთიერება ან სხვა ობიექტი, რომელიც თავისი ხარისხით, თვისებით ან არსებობით იძლევა საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებ (ებ)ის დადგენის საშუალებას.

ნორმა ერთი კონკრეტული ქცევის წესი დადგენილი კანონით ან ჩვეულებით.

ნორმატიული აქტი (normative act) სახელმწიფო ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოს მიერ გამოცემული სამართლებრივი აქტი.

ნორმატიული აქტის ძალაში შესვლა (coming into force of normative act) გარკვეული თარიღი, რომელთანაც დაკავშირე-

Əşya maddi əmlak rifahı, ona sahib olmaq, faydalanmaq və üzərində sərəncam vermək qanunla qadağan edilmir.

Əşyayi sübut əşya, massə və ya başqa obyekt, hansı ki, öz keyfiyyəti, xassəsi və ya olması ilə iş üçün əhəmiyyət kəsb edən mühihtlərin təyin edilməsi imkanını verir.

Norma təyin edilən qayda ilə və ya adətə bir konkret davranış qaydası

Normativ akt (normative act) dövlət və ya yerli özünüidarəetmə orqanı tərəfindən verilmiş hüquqi akt.

Normativ aktın qüvvəyə minməsi (coming into force of normative act) müəyyən tarix, onunla qəbul edilmiş normativ aktın fəaliyyətə

ბულია მიღებული ნორმატიული აქტის ამოქმედება.

ნოტარიატი (notariat) სანოტარო ბიუროების სისტემა, სადაც თავის ფუნქციებს ასრულებენ ნოტარიუსები.

ნოტარიუსი (notary public) საჯარო მოხელე, რომელიც ახორციელებს პირებს შორის სამართლებრივი ურთიერთობებისა და იურიდიული ფაქტების დადასტურებას.

ომბუდსმენი (ombudsman) ადამიანის უფლებათა დამცველი.

ორგანიზატორი (დანაშაულის) პირი, რომელიც ქმნის ჯგუფს დანაშაულის ჩასადენად ან/და ხელმძღვანელობს დანაშაულის ჩადენას.

ორგანული კანონი კანონის სახე, რომელიც მიიღება მხოლოდ კონსტიტუციით განსაზღვრულ შემთხვევებში და მხოლოდ განსაკუთრებული მნიშვნელო-

düşməsi ilə əlaqədardır.

Notariat (notariat) notarial bürolar sistemi, burada notariuslar öz funksiyalarını yerinə yetirirlər.

Notarius (notary public) ictimai məmur, hansı ki, şəxslər arasında hüquqi əlaqələrin və faktların təsdiqlənməsini həyata keçirir.

Ombudsmen (ombudsman) insan hüquqlarının müdafiəçisi.

Təşkilatçı (cinayətin) cinayət törətmək üçün dəstə yaradan və ya cinayətin törədilməsinə rəhbərlik edən şəxs

Orqan qanunu qanunun növü, yalnız Konstitusiyaya ilə müəyyən edilmiş hallarda və yalnız xüsusi əhəmiyyət kəsb edən sahələrin qaydaya

ბის მეონე სფეროთა
მოსანესრიგებლად.

ორდერი (order) წერილობითი
საბუთი, განკარგულება,
ბრძანება, რომელიც რისამე
ნებართვას ან რისამე მიღების
უფლებას იძლევა (მაგ. დაპატიმ-
რების ორდერი, ბინის ორდერი).

ორმაგი მოქალაქეობა (double
citizenship) ერთდროულად ორი
სახელმწიფოს მოქალაქეობა.

ოქმი (სხდომის) საპროცესო
დოკუმენტი, რომელსაც ადგენს
სხდომის მდივანი და რომელშიც
გადმოცემულია საქმის ბეპირი
მოსმენის შინაარსი.

პარლამენტარი (parliamentarian)
პარლამენტის წევრი.

პარლამენტი (parliament) უმაღლესი
საკანონმდებლო ორგანო.

პასპორტი (passport) პირადობის,
მოქალაქეობის დამადასტურე-
ბელი დოკუმენტი.

პასუხისმგებლობის ასაკი ასაკი,

საღნმასი უწუნ ჟებულ ედიღნ
ჟანუნ ნიივი.

Order (order) yazılı sənəd,
sərəncam, fərman, nəyə işə
icazə və ta nəyinsə alınması
hüququnu verir (məs., həbs
orderi, mənzilin orderi)

İkiqat vətəndaşlıq (double
citizenship) eyni vaxtda iki
dövlətin vətəndaşlığı

Protokol (iclasın) proses
sənədi, onu iclasın katibi
tərtib edir və onda işin şifahi
dinlənilməsinin məzmunu
ötürülmüşdür.

Parlamentari (parliamentarian)
parlament üzvü.

Parlament (parliament) ali
qanunvericilik orqanı.

Pasport (passport) şəxsiyyəti,
vətəndaşlığı təsdiqləyən
sənəd.

Məsuliyyət yaşı bu yaşa

რომლის მიღწევიდან პირს ეკისრება პასუხისმგებლობა არამართლზომიერი ქმედების ჩადენისათვის.

პაქტი (pact) პოლიტიკური ხასიათის საერთაშორისო ხელშეკრულება.

პენალიზაცია სისხლის სამართლის კანონით განსაზღვრული სასჯელის ზომის გამკაცრება (მაგ. 5-წლიანი სასჯელის 7 წლამდე გაზრდა).

პერსონა (person) პირი, პიროვნება.

პერსონა გრატა (persona grata) რომელიმე სახელმწიფოს მიერ დიპლომატიური წარმომადგენლის რანგში მისაღები პიროვნება.

პერსონა ნონ გრატა (Persona non grata) დიპლომატიური წარმომადგენელი, რომელიც არ სარგებლობს სახელმწიფოს ნდობით და ამის გამო ქვეყნიდან გაიწვევენ.

პერსონალური მონაცემები საჯარო

ჯატიდან sonra şəxs qeyri-qanuni hərəkətləri törətməsinə görə məsuliyyətə cəlb olunur.

Pakt (pact) siyasi xarakterli beynəlxalq müqavilə

Penalizasiya cinayət işinin qanunla müəyyənləşdirilmiş cəza ölçüsündə ciddiləşdirilməsi (məs., 5 illik cəzanın 7 ilə qədər artırılması)

Persona (person) şəxs, şəxsiyyət.

Persona grata (persona grata) hər hansı bir dövlət tərəfindən diplomatik nümayəndə sırasında qəbul ediləsi şəxsiyyət.

Persona non grata (Persona non grata) dövlətin etimadı ilə faydalanmayan və buna görə də ölkədən çıxarılan diplomatik nümayəndə

Personal məlumatlar ictimai məlumat, şəxsin

ინფორმაცია, რომელიც იძლევა პირის იდენტიფიკაციის შესაძლებლობას.

პირადი არაქონებრივი უფლებები სახელი, გვარი, პატივი, ღირსება, პირადი ცხოვრების საიდუმლოება, პირადი ხელშეუხებლობა და საქმიანი რეპუტაცია.

პირდაპირი დაკითხვა საქმის ზეპირ მოსმენაზე მონაწილის დაკითხვა იმ პირის მიერ, ვინც იგი გამოიძახა ამ სტატუსით.

პირველი ინსტანციის სასამართლო ყველაზე დაბალი ინსტანციის სასამართლო, რომელსაც თავდაპირველად მიმართავს მოსარჩელე, განმცხადებელი ან ბრალდების მხარე.

პირი სამართლებრივი ურთიერთობების სუბიექტი.

პირობითი მსჯავრი ინიშნება იმ შემთხვევაში, თუ სასამართლო მიიჩნევს, რომ მსჯავრდებულის გამოსწორება შესაძლებელია

eyniləşdirilməsi imkanını verən açıq məlumat.

Şəxsi qeyri-əmlak hüquqları ad, soyad, hörmət, şərəf, şəxsi sirr, şəxsi toxunulmazlıq və işgüzar reputasiya.

Birbaşa dindirilmə işin şifahi dinlənilməsində şahidin onu bu statusla çağıran şəxs tərəfindən dindirilməsi

Birinci instansiyalı məhkəmə ən aşağı imstansiyalı məhkəmə, ona ilk növbədə şikayətçi, ərizəçi və ya ittihamçı tərəf müraciət edir

Şəxs hüquqi əlaqələrin subyekti.

Şərti cəza məhkəmə tərəfindən məhkumun təyin edilən cəzani çəkməsi xaricində düzəlməsi hesab edilən halda təyin edilir

სასჯელის მოხდის გარეშე.

პოლიცია (police) სახელმწიფო უშიშროებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დამცველი ადმინისტრაციული ორგანო.

პრევენცია (prevention) ქმედებები, რომლებიც მიმართულია ახალი დანაშაულის თავიდან აცილებისაკენ.

პრეზუმფცია (presumption) სანინა-აღმდევოს დამტკიცებამდე ჭეშმარიტებად მიჩნეული ვარაუდი.

პრეიუდიცია ვითარება, როდესაც ფაქტობრივი გარემოებები არ საჭიროებს მტკიცებას.

პრეცედენტი იდენტურ ან მსგავს დავაზე ზემდგომი ინსტანციის სასამართლოს მიერ მიღებული დადგენილება, რომელიც სარეკომენდაციო ხასიათისაა ქვემდგომი ინსტანციის სასამართლოს

Polis (**police**) dövlət təhlükəsizliyi və ictimai asayışı müdafiə edən inzibati orqan.

Prevensiya (prevention) yeni cəzanın qarşısının alınmasına yönəlmiş əməllər.

Prezumpsiya (presumption) qarşılıqlının sübutuna qədər həqiqət hesab edilən ehtimal.

Preiudisiya faktiki mühitlərin sübutlar tələb etmədiyi vəziyyət.

Precedent identik və ya oxşar mübahisə üzrə yuxarı instansiyalı məhkəmə tərəfindən qəbul edilmiş qərar, hansı ki, aşağı instansiya məhkəməsinin hakimi üçün tövsiyyə xarakterini daşıyır.

მოსამართლისათვის.

პრობაცია (probation) პირობითი მსჯავრი.

პროკურატურა (Office of Public Prosecutor) კანონის შესრულებაზე ზედამხედველი სახელმწიფო ორგანო, რომელიც უზრუნველყოფს კანონდამრღვევთა სასამართლოს წინაშე წარდგომას.

პროკურატურის გამომძიებელი (investigator of Office of Public Prosecutor) განსაკუთრებული მნიშვნელობის საქმეთა უფროსი გამომძიებელი.

პროკურატურის მუშაკი (employee of Office of Public Prosecutor) პროკურორი, პროკურატურის გამომძიებელი, პროკურატურის მრჩეველი, პროკურატურის სტაჟიორი.

პროკურორი (attorney) საჯარო მოხელე, რომელიც წინასწარი გამოძიების სტადიაზე ხელმძღვანელობს გამოძიებას, ხოლო

Probasiya (probation) şərti cəza.

Prokurorluq (Office of Public Prosecutor), qanunu pozanların məhkəmə qarşısında təqdim edilməsini təmin edən qanunun icrasına nəzarət edən dövlət orqanı.

Prokurorluğun müstəntiqi (investigator of Office of Public Prosecutor) xüsusi əhəmiyyət kəsb edən işlərin baş müstəntiqi.

Prokurorluğun işçisi (employee of Office of Public Prosecutor) prokuror, prokurorluğun müstəntiqi, prokurorluğun məsləhətçisi, prokurorluğun stajoru.

Prokuror (attorney) ictimai məmur, ilkin istintaq mərhələsində istintaqa rəhbərlik edir, məhkəmədə

სასამართლოში გამოდის,
როგორც ბრალმდებელი.

პროკურორის სანქცია (sanctions of attorney) პროკურორის მიერ გამოძიებლის, ქვემდგომი პროკურორის დადგენილების დამტკიცება.

პროცესის მწარმოებელი ორგანო გამოძიებელი, პროკურორი და მოსამართლე (სასამართლო).

რაიონული სასამართლო პირველი ინსტანციის სასამართლო.

რეაბილიტაცია (rehabilitation) უკანონოდ ან დაუსაბუთებლად მსჯავრდებული ან ბრალდებული პირისათვის უფლებების აღდგენა.

რეკეტი (racketeering) მუქარისა და ძალადობის მეშვეობით სხვისი შემოსავლების დანაშაულებრივი გამოძალვა.

რესტიტუცია (restitution) პირვანდელი მდგომარეობის აღდგენა.

რეფერენტი (reviewer, adviser) საჯა-

ისə ittihamçı kimi çıxış edir.

Prokurorun sanksiyası (sanctions of attorney) prokuror tərəfindən müstəntiqin, aşağı duran prokurorun qərarının təsdiqlənməsi.

Prosesi aparan orqan müstəntiq, prokuror və hakim (məhkəmə)

Rayon məhkəməsi birinci instansiyanın məhkəməsi

Reabilitasiya (rehabilitation) qeyri-qanuni və ya əsaslandırılmamış məhkum edilmiş və ya günahlandırılmış şəxs üçün hüquqlarının bərpa edilməsi

Reket (racketeering) hədə-qorxu və zorakılıq vasitəsilə başqasının gəlirlərinin cinayətəkar soyğunçuluğu

Restitusiya (restitution) ilkin vəziyyətin bərpa edilməsi.

Referent (reviewer, adviser)

რო მოსამსახურე საქართველოს უზენაეს სასამართლოში, რომელიც ეხმარება მოსამართლესა და მოსამართლის თანაშემწეს საქმესთან დაკავშირებული ტექნიკური ხასიათის მოქმედებების შესრულებაში.

სააპელაციო სასამართლო მეორე ინსტანციის სასამართლო, რომელიც განიხილავს სააპელაციო საჩივრებს პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ გამოტანილ გადაწყვეტილებებზე.

საბრალდებო დასკვნა (indictment) პროცესუალური დოკუმენტი, რომელშიც გაკეთებულია მტკიცებულებათა ანალიზი და შეფასება, მოცემულია დანაშაულის იურიდიული კვალიფიკაცია.

საგამოძიებო კოლეგია (investigatory panel) საოლქო სასამართლოს ორგანიზაციული სტრუქტურა, რომელიც გამოძიების მოსამართლეებს

hakimə və hakimın köməkçisinə işlə əlaqədar texniki xarakterli əməllərin yerinə yetirilməsində köməklik edən Gürcüstanın ali məhkəməsində ictimai məmur.

Apelyasiya məhkəməsi birinci apelyasiyalı məhkəmə tərəfindən çıxarılmış qərarlar üzrə apelyasiya şikayətlərinə baxan ikinci instansiyalı məhkəmə

İtтиham aktı (indictment) prosesual sənəd, onda sübutlar analiz edilir və qiymətləndirilir, cinayətin hüquqi ixtisası verilir.

İstintaq kollegiyası (investigatory panel) dairə məhkəməsinin mütəşəkkil strukturu. O, istintaq hakimlərini birləşdirir.

აერთიანებს.

საგამოძიებო მოქმედება საპროცესო მოქმედება, რომელიც ტარდება მტკიცებულებათა შეკრების უზრუნველსაყოფად.

საელჩო (embassy) სახელმწიფოს მუდმივი დიპლომატიური წარმომადგენლობა სხვა სახელმწიფოში.

საერთაშორისო დანაშაული (international crime) დანაშაული, რომელიც არღვევს საერთაშორისო სამართლის პრინციპებს.

საერთაშორისო სამართალი (international law) ნორმების ერთობლიობა, რომელიც აწესრიგებს სახელმწიფოთა შორის თანამშრომლობასა და ურთიერთობებს.

საერთო სასამართლოები (general court) პირველი (რაიონული ან საქალაქო), მეორე (სააპელაციო) და მესამე (საკასაციო) ინსტანციის სასამართლოები.

İstintaq əməli prosesual əməl, sübutların toplanılmasının təminatı üçün keçirilir.

Səfirlik (embassy) dövlətin başqa dövlətdə daimi diplomatik nümayəndəliyi

Beynəlxalq cinayət (international crime) beynəlxalq ədalət prinsiplərini pozan cinayət.

Beynəlxalq hüquq (international law) normalar birliyi, dövlətlər arasında əməkdaşlıq və əlaqələri qaydaya salan normalar birliyi.

Ümumi məhkəmələr (general court) birinci (rayon və ya şəhər), ikinci (apelyasiya) və üçüncü (kassasiya) instansiyalı məhkəmələr.

საზიარო უფლება უფლება,
რომელიც რამდენიმე პირს
ერთობლივად ეკუთვნის.

საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა სასჯელის სახე, რომელიც შეეფარდება სასამართლოს განაჩენით მსჯავრდებულს და რის საფუძველზეც იგი ვალდებულია ანაზღაურების გარეშე შეასრულოს განსაზღვრული სამუშაო.

საზღვაო კოდექსი (maritime code) კოდიფიცირებული საკანონმდებლო აქტი, სადაც გადმოცემულია საზღვაო სამართლის ნორმები და დებულებები.

საიდუმლო ინფორმაცია ინფორმაცია, რომელიც მიეკუთვნება სახელმწიფო, კომერციულ, პროფესიულ ან/და პირად საიდუმლოებას.

საკასაციო საჩივარი წერილობითი მიმართვა უზენაესი სასამართლოსადმი, რომლითაც პირი

Bölüşdürülen hüquq bir neçə şəxsə birlikdə aid olan hüquq.

İctimaiyyət üçün faydalı əmək məhkəmə hökmü ilə məhkuma şamil edilən cəza növü və onun əsasında da müəyyən işi ödənişsiz yerinə yetirməlidir.

Donanma məəcəsi (maritime code) kodlaşdırılmış qanunvericilik aktı, burada donanma qanununun norma və qərarları verilir.

Məxfi məlumat dövlətə, kommersiya, peşəkar və ya şəxsi sirrə aid olan məlumat.

Kassasiya şikayəti ali məhkəməyə yazılı müraciət, onunla şəxs apelyasiya məhkəməsi tərəfindən

ითხოვს სააპელაციო სასამართ-
ლოს მიერ გამოტანილი
გადაწყვეტილების
გადამოწმებას.

საკონსტიტუციო კონტროლი კონ-
სტიტუციის უზენაესობის, კონსტი-
ტუციური კანონიერების, ადამია-
ნის კონსტიტუციური უფლებებისა
და თავისუფლებების დაცვის
უზრუნველყოფა.

საკონსტიტუციო სასამართლო სასა-
მართლო, რომელიც ახორციე-
ლებს საკონსტიტუციო კონტ-
როლს.

საკუთრება (property, ownership)
ნებისმიერი სახის დოვლათი,
რასაც ფასი აქვს და ვინმეს
ეკუთვნის.

საკუთრება პირადი (personal pro-
perty) საკუთრების უფლება, რო-
მელიც ფიზიკურ პირს ეკუთვნის.

საკუთრების მინდობა (trust, letter of
attorney) წერილობით დადებული
ხელშეკრულება, რომლითაც

ჩივარული გადაწყვეტილება
yoxlanılmasını tələb edir.

Konstitusiya nəzarəti

Konstitusiyanın aliliyinin,
Konstitusiyanın
qanuniliyinin, insanın
konstitusiya hüquqlarının və
azadlıqların müdafiəsinin
təminatı.

Konstitusiya məhkəməsi

Konstitusiya nəzarətini
həyata keçirən məhkəmə.

Əmlak (property, ownership)

hər hansı bir növ sərvət,
hansının qiyməti var və
kiməsə məxsusdur.

Şəxsi əmlak (personal property)

fiziki şəxsə aid olan əmlak
hüququ

Əmlakın etibar edilməsi (trust,

letter of attorney) yazılı
şəkildə bağlanmış müqavilə,

პირი მართავს მისთვის
გადაცემულ ქონებას ამ ქონების
მესაკუთრის ინტერესების
შესაბამისად.

საკუთრების უფლება (ownership)
მესაკუთრის უფლება თავის-
უფლად ფლობდეს და სარგებ-
ლობდეს ქონებით (ნივთით).

სამართალდამრღვევი პირი, რო-
მელმაც ჩაიდინა სამართალ-
დარღვევა.

სამართალდარღვევა (infringement)
მოქმედება ან უმოქმედობა,
რომელიც არღვევს კანონითა და
სხვა ნორმატიული აქტებით
დადგენილ ქცევის წესს.

**სამართალდარღვევა (ადმინის-
ტრაციული)** გადაცდომა,
რომლისთვისაც გათვალის-
წინებულია პასუხისმგებლობა
ადმინისტრაციულ სამართალ-
დარღვევათა კოდექსის
მიხედვით.

სამართალი (law) სახელმწიფო

onunla şəxs onun üçün
verilmiş əmlakı idarə edir və
ya əmlak sahibinin
maraqlarına uyğun olaraq
hərəkət edir

Əmlak hüququ (ownership)
sahibkarın hüququ ki, əmlaka
(əşyaya) sərbəst şəkildə sahib
olsun və ya faydalansın.

Hüquq pozucusu hüquq
pozuntusuna yol verən şəxs.

Hüquq pozuntusu (infringe-
ment) qanunla və başqa
normativ aktla təyin edilən
davranış qaydasını pozan
hərəkət və ya hərəkətsizlik

Hüquq pozuntusu (inzibati)
xətə, onun üçün inzibati
xətalər məəcələsinə əsasən
məsuliyyət nəzərdə tutulur.

Hüquq (law) dövlət

ხელისუფლების მიერ დადგენილი ნორმების ერთობლიობა, რომელთა შესრულება უზრუნველყოფილია სახელმწიფოებრივი იძულებით.

სამართალი საოჯახო (family law (common law)) სამართლის ნორმათა ერთობლიობა, რომელიც არეგულირებს ოჯახის შექმნის მიზნით ქალისა და მამაკაცის ურთიერთობებს.

სამართალწარმოება საკონსტიტუციო სასამართლოსა და საერთო სასამართლოებში საქმეთა განხილვის წესი.

სამართლებრივი აქტი კანონმდებლობით დადგენილი წესით მიღებული სავალდებულო ნორმატიული და ინდივიდუალური აქტები.

სამართლებრივი სახელმწიფო (legal state) სახელმწიფო,

hakimiyyeti tərəfindən təyin edilən normalar birliyi, onların yerinə yetirilməsi dövlət məcburiyyəti ilə təmin edilmişdir.

Ailə hüququ (family law (common law)) hüquq normaları birliyi, ailənin yaradılması məqsədilə qadın və kişi əlaqələrini tənzimləyir.

Hüquq işi Konstitusiya məhkəməsi və ümumi məhkəmələrdə işlərin təhlili qaydası.

Hüquqi akt qanunvericiliklə təyin edilən qərarla qəbul edilmiş icbari normativ və fərdi aktlar.

Hüquqi dövlət (legal state) dövlət, onun üçün xarakterikdir: qanunun aliliyi,

რომლისთვისაც
დამახასიათებელია: კანონის
უმენაესობა, ხელისუფლების
დანაწილება, ადამიანის
უფლებების დაცვა.

სამართლებრივი სისტემა (legal system) სხვადასხვა სახელმწიფოში მოქმედი სამართლის ნორმები და ინსტიტუტები.

სამართლის ნორმა (legal rules) სახელმწიფოს მიერ დადგენილი ან სანქცირებული ქცევის წესი, რომლის დაცვა და შესრულება უზრუნველყოფილია სახელმწიფოებრივი იძულებით.

სამოტივაციო ნაწილი სასამართლო გადაწყვეტილების ის ნაწილი, რომელშიც აღინიშნება სამართლებრივი შეფასება და კანონები, რომლითაც სასამართლო ხელმძღვანელობდა ამ გადაწყვეტილების მიღებისას.

სამოქალაქო (მოქალაქის) უფლებე-

hakimiyətin üzvlərə
bölünməsi, insan
hüquqlarının müdafiəsi.

Hüquqi sistem (legal system) müxtəlif dövlətdə fəaliyyət göstərən hüquq normaları və təsisatlar.

Hüquq norması (legal rules) dövlət tərəfindən təyin edilən və ya sanksiya edilmiş davranış qaydası, müdafiəsi və icrası dövlət məcburiyyəti ilə təmin edilir

Motivasiya hissəsi məhkəmə qərarının hüquqi qiymətləndirilməsi və qanunların qeyd edildiyi hissəsi, məhkəmə bu qərarı qəbul etdikdə onu rəhbər tutur

Mülki (vətəndaş) hüquqları

ბები (civil rights) კანონით გარანტირებული პოლიტიკური, სოციალური და ეკონომიკური უფლებები, რომელთაც ფლობს ყოველი მოქალაქე.

სამოქალაქო აქტი ფიზიკური პირის სამოქალაქო და საოჯახო სამართლებრივი სტატუსის განმსაზღვრელი ფაქტი.

სამოქალაქო დავა დავა, რომელშიც ერთი პირი იცავს პირად ქონებრივ ან არაქონებრივ უფლებებს.

სამოქალაქო თავისუფლებები (civil liberties) თავისუფლებები, რომლებიც გარანტირებულია ან გარანტირებული უნდა იყოს სხვა პირთა უკანონო ჩარევისაგან.

სამოქალაქო კოდექსი (civil code) კოდიფიცირებული საკანონმდებლო აქტი, სადაც გადმოცემულია სამოქალაქო სამართლის ნორმები და დებულებები.

სამოქალაქო მოსარჩელე პირი,

(civil rights) hər bir vətəndaşın qanunla təmin edilmiş siyasi, sosial və iqtisadi hüquqları

Mülki akt fiziki şəxsin vətəndaş və ailə hüquqi statusunu müəyyənləşdirən fakt

Mülki mübahisə bir şəxsin şəxsi əmlak və qeyri-əmlak hüquqlarını müdafiə etdiyi mübahisə.

Mülki azadlıqlar (civil liberties) başqa şəxslərin qanunsuz müdaxiləsini təmin edən azadlıqlar.

Mülki Məcəllə (civil code) kodlaşdırılmış qanunvericilik aktı, burada mülki hüquq normaları və qərarları verilmişdir.

Mülki şikayətçi cinayət

რომელსაც დანაშაულის შედეგად მიადგა ქონებრივი, ფიზიკური ან მორალური ზიანი და რომელმაც წარადგინა სამოქალაქო სარჩელი.

სამოქალაქო პროცესი სამოქალაქო საქმეების განხილვის პროცედურათა ერთობლიობა.

სამოქალაქო სამართალი (civil law) სამართლებრივი ნორმების ერთობლიობა, რომელიც ანესრიგებს კერძო ხასიათის ქონებრივ, საოჯახო და პირად ურთიერთობებს.

სამუშაო დრო (work time) შრომის სამართალში კალენდარული დროის ნაწილი, რომლის პერიოდშიც მუშამ ან მოსამსახურემ უნდა შეასრულოს მინდობილი სამუშაო.

სამუშაოზე აღდგენა (restore at the job) კანონიერი საფუძვლის გარეშე დათხოვნილი ან სხვა სამუშაოზე უკანონოდ

nəticəsində əmlak, fiziki və ya mənəvi ziyan çəkən və mülki şikayəti təqdim edən şəxs.

Mülki proses vətəndaş işlərinin təhlili prosedurunun birliyi.

Mülki hüquq (civil law) hüquqi normaların birliyi, özəl xarakterli əmlak, ailə və şəxsi əlaqələri qaydaya salır.

İş vaxtı (work time) əmək qanununda təqvim vaxtının hissəsi, bu vaxt ərzində işçi və ya qulluqçu həvalə edilən işi yerinə yetirməlidir.

İşə bərpa olunma (restore at the job) qanuni əsas xaricində buraxılmış və ya qanunsuz başqa işə keçirilmiş işçinin əvvəlki işinə bərpa olunması

გადაყვანილი მუშაკის აღდგენა
წინანდელ სამუშაოზე.

სანოტარო ბიურო (notary's office)

ნოტარიუსის სამუშაო ადგილი.

სანოტარო მოქმედება (notarial
activity) მოქმედება, რომელიც
სრულდება ნოტარიუსის მიერ.

სანქცია ღონისძიება (მაგ. თავი-
სუფლების აღკვეთა), რომელიც
გათვალისწინებულია კანონის
დამრღვევი პირისათვის.

სანქცია პროკურორის (sanction of
public prosecutor) პროკურორის
თანხმობა.

საპროცესო გადაწყვეტილება (pro-
cedural decision) გამომძიებლის,
პროკურორის დადგენილება,
საბრალდებო დასკვნა, სასამარ-
თლოს (მოსამართლის)
განაჩენი.

საპროცესო დოკუმენტი დოკუ-
მენტი, რომელიც შეიცავს ცნობას
ამა თუ იმ საპროცესო
მოქმედების ჩატარების შესახებ.

Notarial büro (notary's office)
notariusun iş yeri

Notarial iş (notarial activity)
notaries tərəfindən yerinə
yetirilən iş

Sanksiya tədbir (məs., azadlıq-
dan məhrum etmə), qanunu
pozan şəxs üçün nəzərdə
tutulmuşdur.

Prokurorun sanksiyası (sanc-
tion of public prosecutor)
prokurorun razılığı.

Prosessual qərar (procedural
decision) müstətiqin,
prokurorun qərarı, ittiham
aktı, məhkəmənin (hakimin)
hökümü.

Prosessual sənəd bu və ya digər
prosessual əməlin keçirilməsi
haqqında arayışdan ibarət
sənəd

საპროცესო ვადა ვადა, რომლის განმავლობაშიც უნდა განხორციელდეს საპროცესო მოქმედება.

საპროცესო კანონმდებლობა კანონთა ერთობლიობა, რომელიც არეგულირებს სამართალწარმოების წესს.

საპროცესო მოქმედება ნებისმიერი ქმედება, რომელიც მიმართულია საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი უფლების განხორციელების ან ვალდებულებების შესრულებისაკენ.

საპროცესო სამართლებრივი იძულების ღონისძიება პროცესის მწარმოებელი ორგანოს მიერ ბრალდებული პირის მიმართ გამოსაყენებელი იძულების ღონისძიება.

საპროცესო წარმომადგენელი არასრულწლოვანისა (14 წლის ასაკიდან) და ქმედუნარო პირისათვის სასამართლოს მიერ დანიშნული წარმომადგენელი.

Prosessual müddət bu müddət ərzində prosesual iş həyata keçirilməlidir.

Prosessual qanunvericilik hüquqi iş qaydasını tənzimləyən qanunlar birliyi

Prosessual əməl prosesual qanunvericiliklə təyin edilən hüququn həyata keçirilməsi və ya öhdəliyin yerinə yetirilməsinə yönəlmiş hər hansı bir əməl

Prosessual hüquqi məcburiyyət tədbiri prosesi aparan orqan tərəfindən günahkar şəxsə qarşı tətbiq edilən icbari tədbir

Prosessual nümayəndə yetkinlik yaşına çatmamış (14 yaşından) və məhdud imkanlı şəxslər üçün məhkəmə tərəfindən təyin edilən nümayəndə

სარეზოლუციო ნაწილი

გადაწყვეტილების ის ნაწილი
სადაც კონკრეტულად
მოცემულია, თუ რა გადაწყვეტა
სასამართლომ განსახილველ
საქმესთან მიმართებით.

სარჩელი მოთხოვნის სასამართ-
ლოში გაცხადების ფორმა,
რომლითაც პირს სურს საკუთარი
დარღვეული ან/და სადავოდ
ქცეული უფლების დაცვა.

სასამართლო აღმინისტრაციული
ორგანო, რომელიც ახორციე-
ლებს მართლმსაჯულებას ან
საკონსტიტუციო კონტროლს.

სასამართლო აღმასრულებელი
(legal executor) თანამდებობის
პირი, რომელიც ახდენს
სასამართლოს გადაწყვეტილე-
ბათა იძულებით აღსრულებას.

სასამართლო ინსტანციები (of a
court) პირველი, სააპელაციო და
საკასაციო ინსტანციების სასა-
მართლოები.

Rezolyusiya hissəsi qərarın o
hissəsi ki, burada konkret
olaraq məhkəmənin baxılan
işlə əlaqədar hansı qərar
qəbul etdiyi verilmişdir

Şikayət tələbin məhkəmədə
ərizə forması, onunla şəxs öz
pozulmuş və ya mübahisəyə
çevrilmiş hüququnu qorumaq
istəyir

Məhkəmə inzibati orqan, ədaləti
və ya Konstitusiyə nəzarətini
həyata keçirir.

Məhkəmə icraçısı (legal
executor) vəzifəli şəxs,
məhkəmə qərarlarının
məcburi icrasını həyata
keçirir.

Məhkəmə instansiyaları (of a
court) birinci, apelyasiya və
kassasiya instansiyalı
məhkəmələr

**სასამართლო რაიონული (საქა-
ლაქო) (regional (town) court)**
პირველი ინსტანციის
სასამართლო, სადაც ყველა
საქმე განიხილება
ერთპიროვნულად
მოსამართლის მიერ.

**სასამართლო საკონსტიტუციო (con-
stitutional court) სასამართლო**
ორგანო, რომელიც უზრუნველ-
ყოფს კონსტიტუციის
უზენაესობას.

**სასამართლო საოლქო (district
court) სასამართლო, რომელიც**
სააპელაციო წესით განიხილავს
საჩივრებს რაიონული
(საქალაქო) სასამართლოების
გადაწყვეტილებებზე.

სასამართლო სისტემა (judiciary)
სახელმწიფოში მოქმედი
სასამართლოს ერთობლიობა.

**სასამართლო უზენაესი (Supreme
Court) მართლმსაჯულების**
განხორციელების უმაღლესი და

Rayon məhkəməsi (şəhər)
(regional (town) court)
birinci instansiyanın
məhkəməsi, bunda hər növ iş
yekdil olaraq hakim
tərəfindən baxılır.

Konstitusiyə məhkəməsi
(constitutional court)
məhkəmə orqanı,
Konstitusiyanın aliliyini
təmin edir.

**Dairə məhkəməsi (district
court) apelyasiya qaydası ilə**
rayon (şəhər)
məhkəmələrinin qərarları
üzrə şikayətə baxır.

Məhkəmə sistemi (judiciary)
dövlətdə fəaliyyətdə olan
məhkəmə birliyi

**Ali məhkəmə (Supreme
Court) ədalətin həyata**
keçirilməsinin ali və son
instansiyanın məhkəməsi.

საბოლოო ინსტანციის
სასამართლო.

სასამართლო ხარჯი სახელმწიფო
ბაჟი და საქმის განხილვასთან
დაკავშირებული სხვა ხარჯები.

სასამართლო ხელისუფლება
სახელმწიფო ხელისუფლების
შტო, რომელიც ახორციელებს
მართლმსაჯულებასა და
საკონსტიტუციო კონტროლს.

სასამართლოსგარეშე ხარჯი მხა-
რის მიერ ადვოკატისათვის
გადახდილი ჰონორარი, მტკი-
ცებულებათა უზრუნველსაყოფად
განეული ხარჯები, აგრეთვე სხვა
აუცილებელი ხარჯები.

სასჯელი სახელმწიფო იძულების
ლონისძიება, რომელიც
სასამართლო განაჩენით
შეეთარდება დამნაშავეს.

საქალაქო სასამართლო პირველი
ინსტანციის სასამართლო.

საქართველოს კონსტიტუცია
(Georgian Constitution)

Məhkəmə xərci dövlət gömrüyü
və işin təhlili ilə əlaqədar
xərclər.

Məhkəmə hakimiyyəti ədaləti
və Konstitusiya nəzarətini
həyata keçirən dövlət
hakimiyyətinin şaxəsi

Məhkəmədən kənar xərc
tərəfin vəkili üçün ödənilən
honorar, sübutların təmin
edilməsi üçün çəkilmiş
xərclər, eləcə də başqa lazımı
xərclər.

Cəza məhkəmə hökmü ilə
müqəssirə şamil edilən
dövlətin məcburi tədbiri.

Şəhər məhkəməsi birinci
instansiyanın məhkəməsi

Gürcüstan Konstitusiyası
(Georgian Constitution)
dövlətin ali qanunu, onun

სახელმწიფოს უზენაესი კანონი, რომელსაც აქვს უმაღლესი იურიდიული ძალა ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე.

საქმე დავა, რომელიც მიმდინარეობს სასამართლოში.

საქორწინო ასაკი (marriage age) საქართველოს საქორწინო ასაკად დაწესებულია თვრამეტი წელი. გამონაკლის შემთხვევაში თექვსმეტი წლის ასაკიდან დაქორწინება დაიშვება მშობლების ან სხვა კანონიერი წარმომადგენლის წინასწარი წერილობითი თანხმობით.

საქორწინო ხელშეკრულება მეუღლეებს შორის დადებული ხელშეკრულება.

საცხოვრებელი ადგილი (ძირითადი მისამართი, დომიცილი) ადგილი, რომელსაც ფიზიკური პირი ჩვეულებრივ საცხოვრებლად ირჩევს.

სახაზინო დამცველი პირი, რომე-

ölkənin bütöv ərazisində ali hüquqi qüvvəsi vardır

İş məhkəmədə davam edən mübahisə

Evlilik yaşı (marriage age) Gürcüstanda evlilik yaşı olaraq on səkkiz yaş təsis edilmişdir. İstisna hallarda, on altı yaşında evliliyə valideynin və ya başqa qanuni nümayəndənin əvvəlcədən yazılı razılığı ilə yol verilir.

Evlilik müqaviləsi ər-arvad arasında bağlanmış müqavilə.

Yaşayış yeri (əsas ünvan, domisil) fiziki şəxsin adətən yaşayış üçün seçdiyi yer.

Büdcə vəkili, ödəmə qabiliyyəti

ლიც იცავს გადახდისუენარო
ექვმიტანილის, ბრალდებულის,
მსჯავრდებულის ინტერესებს
წინასწარი გამოძიების დროს და
სასამართლოში საქმის
განხილვისას.

სახალხო დამცველი (ombudsman)
ომბუდსმენი.

სახელმწიფო ადმინისტრაცია
(public administration) სახელ-
მწიფოს ორგანიზაციული
სტრუქტურები, დაწესებულებები
და ინსტიტუტები, რომლებიც
სახელმწიფო პოლიტიკას
ატარებენ.

სახელმწიფო გერბი (State Emblem,
National Emblem) განმასხვავებე-
ლი ნიშანი, რომელიც წარმოად-
გენს სახელმწიფოს ერთ-ერთ
ოფიციალურ სიმბოლოს.

სახელმწიფო დროშა (National flag)
სახელმწიფოს ერთ-ერთ
ოფიციალური სიმბოლო, მისი
სუვერენიტეტის გამოხატულება.

olmayan şəbhəli şəxsin,
müqəssirin, məhkumun
maraqlarını ilkin istintaq
zamanı və məhkəmədə işin
təhlili zamanı müdafiə edən
şəxs.

Xalq müvəkkili (ombudsman)
ombudsmen.

Dövlət administrasiyası
(public administration)
dövlətin mütəşəkkil
strukturları, müəssisələri və
təsisatları, onlar dövlət
siyasətini keçirirlər.

Dövlət gerbi (State Emblem,
National Emblem)
fərqləndirici əlamət, dövlətin
rəsmi simvollarından birini
təqdim edir.

Dövlət bayrağı (National flag)
dövlətin rəsmi simvollarından
biri, onun suverenliyinin
ifadəsi

სახელმწიფო მოსამსახურე (state servant) საჯარო მოსამსახურე, რომელსაც აქვს სამსახურებრივი ურთიერთობა სახელმწიფოსთან.

სახელმწიფო მოხელე (state employee) პირი, რომელიც ინიშნება ან აირჩევა სახელმწიფო დაწესებულების სამტატო თანამდებობაზე.

სახელმწიფო სამართალი (state (government) law) სამართლის დარგი, რომელიც შეისწავლის სახელმწიფოს სოციალურ-ეკონომიკური, პოლიტიკური და ტერიტორიული მოწყობის, მოქალაქეთა ძირითადი თავისუფლებებისა და უფლებების დაცვის უზრუნველყოფის საფუძვლებს.

სახელმწიფო სამსახური (civil service) სახელმწიფოს მიერ დაქირავებული მოსამსახურეების საქმიანობა.

სახელმწიფო-პოლიტიკური

Dövlət qulluqçusu (state servant) dövlətlə xidməti münasibəti olan ictimai qulluqçu.

Dövlət məmuru (state employee) dövlət qurumunun ştat vəzifəsinə təyin edilən və ya seçilən şəxs.

Dövlət hüququ (state (government) law) ədalətin dövlətin sosial-iqtisadi, siyasi və ərazi təşkilinin, vətəndaşların əsas azadlıqlarının və hüquqlarının qorunmasını təmin edən əsasları öyrənən sahəsi.

Dövlət xidməti (civil service) – dövlət tərəfindən işə götürülmüş işçilərin iş fəaliyyəti.

Dövlət-siyasi vəzifəli şəxs

თანამდებობის პირი საჯარო მოსამსახურე, რომელიც სახელმწიფო ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოში ეწევა პოლიტიკურ საქმიანობას.

საჯარო ინფორმაცია საჯარო დანე-სებულების ან საჯარო მოსამსახურის მიერ სამსახურებრივ საქმიანობასთან დაკავშირებით მიღებული, დამუშავებული, შექმნილი ან გაგზავნილი, აგრეთვე საჯარო დანეხებულებაში დაცული ოფიციალური ინფორმაცია.

საჯარო მოსამსახურე (public servant) ფიზიკური პირი, რომელიც საქმიანობს სახელმწიფო ან ადგილობრივი თვითმმართველობის დანეხებულებაში.

საჯარო რეესტრი საჯარო დანეხებულება, სადაც ხორციელდება ნივთსა და არამატერიალურ ქონებაზე უფლებათა რეგისტრაცია.

საჯარო სამართლის იურიდიული

ictimai qulluqçu, dövlət və ya yerli özünüidarəetmə orqanında siyasi iş görür.

İctimai məlumat ictimai qurumlar və ya ictimai xidmət tərəfindən ictimai işlə əlaqədar qəbul edilmiş, işlənilmiş, yaradılmış və ya göndərilmiş, eləcə də ictimai qurumda saxlanılan rəsmi məlumat.

İctimai qulluqçu (public servant) fiziki şəxs, dövlət və ya yerli özünüidarəetmə müəssisəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxs.

İctimai Reyestr əşya və qeyri-maddi əmlak üzərində hüquqların qeydiyyatı həyata keçirilən ictimai qurum

İctimai Hüquqlu Hüquqi Şəxs

პირი (სსიპ) სახელმწიფო მმართველობის ორგანოებისა-
გან განცალკევებული ორგანი-
ზაცია, რომელიც სახელმწიფოს
კონტროლით დამოუკიდებლად
ახორციელებს საჯარო
საქმიანობას.

საჯარო სამსახური (public service)
საქმიანობა სახელმწიფო და
ადგილობრივი თვითმმართვე-
ლობის საბიუჯეტო დაწესებულე-
ბებში.

საჯაროსამსახურისსახეები (kinds of
public service) საჯარო სამსახური
იყოფა შემდეგ სახეებად: ა) სა-
ხელმწიფო სამსახური; ბ) სამსა-
ხური ადგილობრივ
თვითმმართველობაში.

სეპარატიზმი (separatism) გამოყო-
ვისკენ, გამოცალკევებისკენ
სწრაფვა.

სისხლისსამართალი (criminal
law) კანონთა ერთობლიობა,
რომელიც აწესრიგებს და

(İHHŞ) dövlətin nəzarəti ilə
müstəqil olaraq ictimai işi
həyata keçirən dövlət
idarəetmə orqanlarından ayrı
təşkilat.

İctimai xidmət (public service)
dövlət və yerli
özünüidarəetmənin büdcə
müəssisələrində iş

İctimai xidmətin növləri
(kinds of public service)
ictimai xidmət növbəti
növlərə bölünür: a) dövlət
xidməti; b) yerli
özünüidarəetmədə xidmət.

Separatizm (separatism)
bölünməyə, ayrılmağa
canatma

Cinayət hüququ (criminal law)
insana, cəmiyyətə və dövlətə
qarşı istiqamətləndirilmiş
əməllər üçün məsuliyyəti

განსაზღვრავს პასუხისმგებლობას ადამიანის, საზოგადოებისა და სახელმწიფოს წინააღმდეგ მიმართული ქმედებებისათვის.

სისხლის სამართლის პროცესი

სისხლის სამართლის საქმეების განხილვის პროცედურათა ერთობლიობა, რომელიც დადგენილია სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსით.

სისხლის სამართლის საქმე (criminal case)

სახელმწიფოს მიერ დანაშაულის ჩადენაში ეჭვმიტანილი პირის მიმართ აღძრული საქმე.

სპეციალისტი პირი, რომელსაც

აქვს საჭირო ცოდნა და ჩვევები, რათა გაუწიოს სასამართლოს კონსულტაცია ან აღმოუჩინოს ტექნიკური დახმარება.

სპიკერი მოსამართლე მოსამართ-

ლე, რომელიც აწვდის ინფორმაციას საზოგადოებასა და მედიას სასამართლოს

tənzimləyən və müəyyənləşdirən qanunlar birliyi

Cinayət prosesi Cinayət işi

Prosessual Məcəlləsi ilə təyin edilən cinayət işlərinin təhlili prosedurlarının birliyi

Cinayət işi (criminal case)

dövlət tərəfindən cinayətin törədilməsində şübhəli şəxsə qarşı qaldırılmış iş

Mütəxəssis lazımı biliyi və

bacarıqları olan şəxs. Məhkəməyə məsləhət verir və ya texniki yardım göstərir

Spiker hakim cəmiyyətə və

mediyaya məhkəmə fəaliyyəti haqqında məlumatı çatdırır.

საქმიანობის თაობაზე.

სრულწლოვანი ფიზიკური პირი, რომელსაც შეუსრულდა 18 წელი.

სტანდარტული პირობები (ხელშეკრულების) ხელშეკრულების წინასწარ ჩამოყალიბებული, მრავალჯერადი გამოყენებისათვის გამიზნული პირობები, რომელთაც ერთი მხარე უდგენს მეორეს.

სუბორდინაცია (subordination) უმცროსის უფროსზე დაქვემდებარების სამსახურებრივი სისტემა.

სხდომის თავმჯდომარე მოსამართლე, რომელიც უძღვება და წარმართავს სასამართლო სხდომას.

სხდომის მდივანი სასამართლოს მოხელე, რომელიც ესწრება საქმის გეპირ მოსმენას, ეხმარება მოსამართლეს და ადგენს შესაბამის სხდომის ოქმს.

ტრეფიკინგი (trafficking) ადამიანით

Yetkinlik yaşına çatmış 18 yaşına çatmış fiziki şahs

Standart şərtlər

(müqavilənin) müqavilənin əvvəlcədən formalaşdırılmış, dəfələrlə istifadə üçün yönəlmiş şərtlər, hansıları bir tərəf digərinə qarşı təyin edir.

Subordinasiya (subordination) xidmətdə kiçiyin böyüyə tabe olması prinsipi.

İclasın sədri məhkəmə iclasını aparan hakim

İclasın katibi işin şifahi dinlənilməsində iştirak edən, hakimə köməklik edən və müvafiq iclasın protokolunu tərtib edən məhkəmə qulluqçusu

Trafikinq (trafficking) insan

ვაჭრობა, ადამიანის ყიდვა ან გაყიდვა, ან მის მიმართ სხვა უკანონო გარიგების განხორციელება.

ტრიბუნალი (tribunal) განსაკუთრებული სასამართლო ორგანო, რომელიც იხილავს სამხედრო და განსაკუთრებული სიმძიმის სამოქალაქო დანაშაულებას დაკავშირებულ საქმეებს.

უღავო ფაქტობრივი გარემოება ფაქტობრივი გარემოება, რომლის ნამდვილობას მხარეები არ ხდიან სადავოდ.

უღავო წარმოება სასამართლო წარმოება, რომელშიც განმცხადებელს არ ჰყავს მოდავე მხარე.

უზენაესი სასამართლო (საქართველოს) მესამე, ბოლო ინსტანციის სასამართლო, რომელიც განიხილავს საკასაციო საჩივრებს სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებაზე.

უზურპაცია (usurpation) უკანონო

ალერი, ინსანის ალინმასი ვა satilmasi, ვა ya ona qarşı qeyri-qanuni razılaşmanın həyata keçirilməsi

Tribunal (tribunal) hərbi və xüsusi ağırlığı olan vətəndaş cinayəti ilə əlaqədar işləri təhlil edən xüsusi məhkəmə orqanı

Mübahisəsiz faktiki mühit həqiqiliyini tərəflər mübahisəli etmədikləri faktiki mühit

Mübahisəsiz iş məhkəmə işi, onda ərizəçinin mübahisəli tərəfi olmur.

Ali məhkəmə (Gürcüstanın) üçüncü, sonuncu instansiyanın məhkəməsi. O, apelyasiya məhkəməsinin qərarları üzrə kassasiya şikayətlərinə baxır

Uzurpasiya (usurpation)

მითვისება, მიტაცება
(ძალაუფლების, სხვისი
უფლებების).

უკანონო შემოსავალი (illegal
income) პირის საკუთრებაში
არსებული ფულადი სახსრები,
სხვა ქონება, რომელიც მან
მიიღო კანონის დარღვევით.

უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაცია (legalization of unlawful
income) უკანონო შემოსავლი-
სათვის კანონიერი სახის მიცემა.

უკუძალა (კანონის) კანონის მიერ
მის მიღებამდე არსებული
ურთიერთობების მოწესრიგება.
როგორც წესი, კანონს უკუძალა
არ აქვს.

უსაფუძვლო გამდიდრება პირის
მიერ მატერიალური სარგებლის
მიღება სათანადო საფუძვლის
გარეშე.

უფლება (right) პირის განსაზღვ-
რული შესაძლებლობა შეასრუ-

qanunsuz mənimsəmə
(hakimiyyət, başqasının
hüquqlarının)

Qanunsuz gəlir (illegal
income) şəxsin əmlakında
olan pul vəsaitləri, başqa
əmlak, hansını qanunu
pozmaqla əldə etmişdir

**Qanunsuz gəlirin leqallaş-
dırılması** (legalization of
unlawful income) qanunsuz
gəlir üçün qanuni şəklin
verilməsi

Əks-təsir (qanunun) qanun
tərəfindən onun qəbuluna
qədər olan münasibətlərin
qaydaya salınması. Bir qayda
olaraq, qanunun əks-təsiri
yoxdur.

Əsassız varlanma şəxs
tərəfindən maddi mənfəətin
əldə edilməsi, lazımı əsasın
xaricində

Hüquq (right) şəxsin müəyyən
imkanı ki, müəyyən işləri
yerinə yetirsin.

ლოს გარკვეული მოქმედება.

უფლებამოსილება (authority)

კანონით განსაზღვრული
უფლებები და მოვალეობები.

უფლებაუნარიანობა პირის უნარი,

ჰქონდეს სამოქალაქო
უფლებები და მოვალეობები.

უფლებაუნარიანობა ფიზიკური

პირის (capacity of natural person)

ფიზიკური პირის უნარი ჰქონდეს
სამოქალაქო უფლებები და
მოვალეობები.

უფლების ბოროტად გამოყენება

უფლებით სარგებლობა ისე,
რომ მხოლოდ სხვებს ადგებათ
ზიანი და არ არის გამოკვეთილი
ამ უფლებით მოსარგებლე პირის
ინტერესის უპირატესობა.

უძრავი ქონება (უძრავი ნივთები)

მინის ნაკვეთი მასში არსებული
ნიადისეულით, მიწაზე აღმოცე-
ნებული მცენარეები, ასევე
შენობა-ნაგებობანი (ბინა),
რომლებიც მყარად დგას მიწაზე.

Səlahiyyət (authority) qanunla
müəyyənləşdirilmiş hüquq və
vəzifələri

Hüquq qabiliyyətli şəxsin
bacarığı ki, vətəndaş
hüquqları və öhdəlikləri
olsun.

Fiziki şəxsin hüquq qabiliyyəti
(capacity of natural person)
fiziki şəxsin bacarığıdır ki,
vətəndaş hüquqları və
öhdəlikləri olsun

Hüququn sui-istifadəsi yalnız
başqalarına ziyan yetirə
biləcək hüquqla faydalanmaq
və bu hüquqla faydalanan
şəxsin marağının üstünlüyü
araşdırılmamışdır.

Daşınmaz əmlak (daşınmaz
əşyalar) üzərində olan faydalı
qazıntılarla, cücarən
bitkilərlə, eləcə də tikililərlə
torpaq sahəsi

უნყება (შეტყობინება) ოფიციალური შეტყობინება, რომლითაც მხარეს ან მის წარმომადგენელს ეცნობება სასამართლო სხდომის ან ცალკეული საპროცესო მოქმედების შესრულების თარიღი და ადგილი.

ფაბრიკაცია (fabrication) რისამე (როგორც წესი, კანონსაწინააღმდეგოს) დიდი რაოდენობით დამზადება.

ფალსიფიკაცია (falsification) რაიმე ნამდვილის, ჭეშმარიტის შეცვლა მცდართ, ყალბით.

ფაქტობრივი გარემოება კონკრეტული მოვლენა (ფაქტი), რომელსაც ადგილი ჰქონდა მხარეებს შორის დავასთან დაკავშირებული ურთიერთობისას.

ფიზიკური პირი (physical person) ცალკეული პირი, როგორც სამოქალაქო სამართლის სუბიექტი.

ფილიალი (წარმომადგენლობა)

Bildiriş rəsmi bildiriş, tərəf və onun nümayəndəsi məhkəmə iclası və ya ayrı-ayrı prosesual işin yerinə yetirilməsi tarixi və yeri ilə bildirişlə tanış olur.

Fabrikasiya (fabrication) nəyinsə (bir qayda olaraq qanun qarşı) çoxlu miqdarda hazırlanması

Falsifikasiya (falsification) hər hansı bir həqiqətin yanlışla, səhvlə dəyişdirilməsi.

Faktiki mühit tərəflər arasında mübahisə ilə əlaqədar münasibət zamanı yeri olan konkret hadisə (fakt).

Fiziki şəxs (physical person) ayrı şəxs, mülki hüquqlu subyekt

Filial (Nümayəndəlik) hüquqi

იურიდიული პირის განცალკევებული ქვედანაყოფი, რომელიც წარმოადგენს ამ იურიდიული პირის და ახორციელებს მის საქმიანობას.

ფილიაცია (filiation) შობის ფაქტის საფუძველზე ქვეყნის მოქალაქეობის მოპოვება.

ფიქცია (იურიდიული) სამართლის მიზნებისათვის რაიმე ინსტიტუტის ხელოვნურად შექმნა (გამოგონება). მაგალითად, იურიდიული პირის გაგება ფიქციის გზით არის შექმნილი.

ფიცია მონმის ზეპირი პირობა, რომ ილაპარაკებს მხოლოდ სიმართლეს საქმის მისთვის ცნობილი ფაქტობრივი გარემოებების შესახებ.

ფულის გათეთრება უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაცია.

ფუნქციონერი (functionary) პარტიული ან ადმინისტრაციული

შაქსინ bu hüquqi şəxsi təqdim edən ayrıca şəbəsi və onun işini həyata keçirir

Filiyasiya (filiation) doğum faktının əsasında ölkə vətəndaşlığının əldə edilməsi.

Fiksiya (hüquqi) ədalət məqsədi üçün hər hansı bir institutun süni olaraq yaradılması (ixtirası). Məsələn, hüquqi şəxsin anlayışı fiksiya yolu ilə yaradılmışdır.

And şahidin şifahi şərti ki, işin onun üçün məlum olan faktiki mühitləri haqqında yalnız həqiqəti söyləyəcəkdir.

Pulun ağardılması qeyri-qanuni gəlirin leqallaşdırılması.

Funksioner (functionary) partiya və ya inzibati aparatın

აპარატის თანამშრომელი.

ქმედუნარიანობა (capability) ფიზიკური პირის უნარი, თავისი ნებითა და მოქმედებით განახორციელოს სამოქალაქო უფლებები და მოვალეობები.

ქმედუნარიანობა შეზღუდული (limited capability) არასრულწლოვანი შვიდიდან 18 წლამდე, ასევე სრულწლოვანი, რომელსაც სასამართლომ დაუნესა მზრუნველობა.

ქმედუნარო ფიზიკური პირი, რომელიც არ არის უფლებამოსილი დამოუკიდებლად შეიძინოს უფლებები ან იკისროს ვალდებულებები.

ქონება (property, estate) ყველა ნივთი და არამატერიალური ქონებრივი სიკეთე, რომელთა ფლობა, სარგებლობა და განკარგვა შეუძლიათ ფიზიკურ და იურიდიულ პირებს.

əməkdaşı

Əmək qabiliyyətli (capability) fiziki şəxsin qabiliyyəti, öz istək və əməllə mülki hüquqları və öhdəlikləri həyata keçirsin.

Məhdud imkanlı (limited capability) yəddidən 18 yaşına qədər, eləcə də yetkinlik yaşına çatmış şəxs, hansına məhkəmə himayədarlıq təmin etmişdir.

Əmək qabiliyyəti olmayan fiziki şəxs, müstəqil olaraq hüquqları əldə etsin və ya öhdəlikləri əldə etsin.

Əmlak (property, estate) bütün əşya və qeyri-maddi əmlak rifahı, hansılara fiziki və hüquqi şəxslər sahib ola, faydalana və üzərində sərəncam verə bilər

ქონებაზე ყადაღის დადება

(sequestration of property)
მესაკუთრის ან მფლობელი-
სათვის ქონების განკარგვის ან
ქონებით სარგებლობის
უფლების აკრძალვა.

ქორწინება (wedding) ოჯახის შექმნის

მიზნით ქალისა და მამაკაცის
კავშირი, რომელიც
რეგისტრირებულია იუსტიციის
სამინისტროს სამოქალაქო
რეესტრის სააგენტოში.

ქრთამის აღება (take/accept bribes)

მოხელის მიერ თულის, ფასიანი
ქვალადის, სხვა ქონების აღება
ამა თუ იმ მოქმედების შესრულე-
ბის ან შეუსრულებლობისათვის.

ქურდობა სისხლის სამართლის

კოდექსით გათვალისწინებული
დანაშაულებრივი ქმედება,
რომლის დროსაც პირი
ფარულად ეუფლება სხვის
მოძრავ ნივთს
მართლსაწინააღმდეგო

Əmlak üzərində qadağa qoyul-

ması (sequestration of prop-
erty) sahibkarın əmlak üzərin-
də sərəncamına və ya əmlakla
faydalanmaq hüququna
qadağanın qoyulması.

Nikah (wedding) ailənin

yaradılması məqsədilə
Ədliyyə Nazirliyinin
Vətəndaşlıq Reyestrinin
Agentliyində qeydiyyatdan
keçən qadın və kişinin əlaqəsi

Rüşvət götürmək (take/accept

bribes) məmur tərəfindən pul,
dəyərli kağız, başqa əmlakın
bu və ya digər əməlin yerinə
yetirilməsi və ya yerinə
yetirilməməsi üçün götürməsi

Oğurluq cinayət məəcəlləsi ilə

nəzərdə tutulmuş cinayət
əməli, bu zaman şəxs gizli
olaraq başqasının daşınan
əşyasını qanunsuz yolla
mənimsəməsi.

მისაკუთრების მიზნით.

ყადაღა უზრუნველყოფის ღონის-
ძიება, რომელიც უკრძალავს
მოპასუხეს გაასხვისოს
ყადაღადადებული ქონება.

ყაჩაღობა სისხლის სამართლის
კოდექსით გათვალისწინებული
დანაშაულებრივი ქმედება,
რომლის დროსაც პირი
ახორციელებს თავდასხმას
სიცოცხლისათვის ან
ჯანმრთელობისათვის საშიში
ძალადობით ანდა ასეთი
ძალადობის გამოყენების
მუქარით სხვისი მოძრავი ნივთის
მართლსაწინააღმდეგო
მისაკუთრების მიზნით.

შენწყალება (amnesty) სამართლებ-
რივი აქტი, რომლითაც
მსჯავრდადებული შეიძლება
გათავისუფლდეს სასჯელის
შემდგომი მოხდისაგან ან/და
მისთვის სასჯელი შეიძლება
შემცირდეს ან შეიცვალოს უფრო

Qadağa təminat tədbiri,
cavabdehə qadağa qoyulmuş
əmlakı özgəninkiləşdirməyi
qadağa edir.

Qaçaqılıq Cinayət Məcəlləsi
ilə nəzərdə tutulmuş cinayət
əməli, bu zaman şəxs kiminsə
həyat və ya sağlamlığı üçün
təhlükəli zorakılıqla və ya
zorakılıqdan istifadə edərək
hədə-qorxu ilə başqasının
daşınan əşyasını qanuna qarşı
mənimsəməsi məqsədilə
hücum edir

Əfv (amnesty) hüquqi akt,
onunla məhbus cəzanın
irəlidə çəkilməsindən azad
edilə bilər və ya onun üçün
cəza azaldıla və daha yüngül
cəza ilə əvəz edilə bilər.

მსუბუქი სასჯელით.

შენწყვეტა (საქმის წარმოების)

წარმოების დასრულება საქმის არსებითი განხილვის გარეშე და იგივე სარჩელით სასამართლოსთვის ხელახლა მიმართვის აკრძალვით.

შვებულება (holiday, leave) მუშაკის

ყოველწლიური განთავისუფლება თანამდებობისა და საშუალო ხელფასის შენარჩუნებით.

შრომის ანაზღაურება (payment,

salary) სანარმოს, დანესებულების, ორგანიზაციის მიერ მუშაკისათვის მიცემული ხელფასი მის მიერ დახარჯული შრომის რაოდენობისა და ხარისხის მიხედვით.

შრომის კანონთა კოდექსი (labour

code) ძირითადი საკანონმდებლო აქტი, სადაც გადმოცემულია შრომის სამართლის ნორმები და დებულებები.

შრომის სამართალი (labour laws/

Dayandırılma (işin aparılma-

sının) işin əsaslı təhlili xaricində və eyni şikayətlə məhkəmə üçün yenidən müraciətinin qadağan edilməsi ilə başa çatdırılması.

Məzuniyyət (holiday, leave)

işçinin hər il vəzifəsinin və orta əmək haqqının saxlanması ilə azad edilməsi.

Əmək haqqı (payment, salary)

istehsalatın, qurumun, təşkilatın işçi üçün verdiyi əmək haqqı onun tərəfindən sərf edilmiş əməyin miqdarı və keyfiyyətinə əsasən.

Əmək qanunları Məcəlləsi

(Labour code) əsas qanunvericilik aktı, burada əmək hüququnun normaları və qaydaları verilir.

Əmək hüququ (labour laws/

legislation) სამართლებრივი ნორმების ერთობლიობა, რომელიც აწესრიგებს მუშაკთა შრომით ურთიერთობებს საწარმოსთან, დაწესებულებასთან ან ორგანიზაციასთან.

შრომის შინაგანაწესი (regulations) ნორმატიული აქტი, რომელიც საწარმოში, ორგანიზაციასა და დაწესებულებაში შრომის განაწესს განსაზღვრავს.

შრომის წიგნაკი (work record card) ძირითადი დოკუმენტი მუშის ან მოსამსახურის შრომითი საქმიანობის შესახებ.

შრომის ხელშეკრულება (employment contract) ხელშეკრულება, რომლითაც დასაქმებული ვალდებული ხდება შეთანხმებული ანაზღაურების სანაცვლოდ შეასრულოს განსაზღვრული სამუშაო დამსაქმებლის სასარგებლოდ.

შტატგარეშე მოსამსახურე (not on

legislation) işçilərin əmək münasibətlərini müəssisə, qurum və ya təşkilatla tənzimləyən hüquqi normaların birliyi

Əmək qayda-qanunu (regulations) normative akt, hansı ki, müəssisədə, təşkilat və müəssisədə əmək qaydasını müəyyənləşdirir.

Əmək kitabçası (work record card) işçinin və ya qulluqçunun əmək fəaliyyəti haqqında əsas sənəd.

Əmək müqaviləsi (employment contract) müqavilə, onunla işçi razılaşdırılmış ödənişin əvəzinə müəyyən işi işəgötürənin xeyrinə yerinə yetirməli olur.

Ştatdankənar işçi (not on the

the staff/temporary servant) პირი, რომელიც დანიშვნით ან ხელშეკრულებით გარკვეული ვადით მიიღება სამსახურში არამუდმივ ამოცანათა შესასრულებლად.

შუამავალი (middleman) პირი, რომელიც ახორციელებს ორ ან რამდენიმე პირს შორის რაიმე საკითხის ირგვლივ შეთანხმებას.

შუამდგომლობა (mediation) მხარის მიმართვა სასამართლოსადმი კონკრეტული პროცესუალური მოქმედების განხორციელების მოთხოვნით.

ჩვენება პირდაპირი ან ჯვარედინი დაკითხვისას მონმის მიერ მისთვის დასმულ კითხვებზე გაცემული პასუხები.

ცენზურა (censorship) ბეჭდვით ორგანოებსა და მასობრივი ინფორმაციის სხვა საშუალებებზე სახელმწიფო ზედამხედველობის სისტემა, ასევე ასეთი

staff/temporary servant) təyinat və ya müqavilə ilə müəyyən müddətə işə götürülən şəxs, müvəqqəti məsələlərin yerinə yetirilməsi üçün.

Vasitəçi (middleman) iki və ya bir neçə şəxs arasında hər hansı bir məsələnin ətrafında razılığın həyata keçirən şəxs.

Vəsətət (mediation) tərəfin konkret prosesual əməlin həyata keçirilməsi tələbi ilə məhkəməyə müraciəti.

İfadə birbaşa və ya çarpaz dindirilmə zamanı şahid tərəfindən onun üçün verilən suallara verilən cavablar.

Senzura (censorship) mətbu orqanları və kütləvi informasiyanın başqa vasitələrinə dövlət nəzarət sistemi, eləcə də belə bir nəzarəti həyata keçirən

ზედამხედველობის განმახორ-
ციელებელი დანესებულება.

ცივილისტი (specialist in civil law)

ცივილისტიკის, ანუ სამოქალაქო
სამართლის სპეციალისტი.

ცივილისტიკა (civilis) იურისპრუ-

დენციის დარგი, რომელიც
შეისწავლის სამოქალაქო სამარ-
თლებრივ ურთიერთობებს.

ცილისწამება (slander) ვინმეს

მიმართ განზრახ მონაჭორის
გავრცელება დანაშაულის
ბრალდებით.

ძალაში შესვლა (გადანწყვეტი-

ლების) თარიღი, რომლის
შემდეგაც სასამართლოს მიერ
გამოტანილი გადანწყვეტილება
იურიდიულ ძალას იძენს.

qurum.

Sivilist (specialist in civil law)

sivilistikanın, yəni mülki
hüquq üzrə mütəxəssis.

Sivilistika (civils) mülki hüquq

münasibətlərini öyrənən
hüquq sahəsi

Böhtan (slander) kiməsə qarşı

qəsdən şaiənin yayımlanması,
cinayət ittihamı ilə.

Qüvvəyə minmə (qərarın) tarix,

bundan sonra məhkəmə
tərəfindən çıxarılmış qərar
hüquqi qüvvəni əldə edir.

ძარცვა დანაშაულებრივი ქმედება, რომლის დროსაც პირი აშკარად ეუფლება სხვის მოძრავ ნივთს მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით.

წამება (torture) სისტემატური ცემა ან სხვაგვარი ძალადობა, რამაც დამარალებულის ფიზიკური ან ფსიქიკური ტანჯვა გამოიწვია, მაგრამ არ მოჰყოლია ჯანმრთელობის განზრახ მძიმე ან ნაკლებად მძიმე დაზიანება.

წამქეზებელი პირი, რომელიც აქტიური ფსიქიკური ზემოქმედებით სხვა პირს ალუძრავს დანაშაულის ჩადენის განზრახვას და ამ უკანასკნელის მეშვეობით ახორციელებს თავის ჩანაფიქრს.

წარმოება სასამართლოში საქმის განხილვის პროცესი.

წარმოებაში მიღება სასამართლოს გადანყვეტილება, რომლითაც დასაშვებსა და უხარვეზო საპ-

Soyğunculuq cinayət əməli, bu zaman şəxs açıq şəkildə başqasının daşınan əmlakını qeyri-qanuni olaraq mənimsəmək məqsədilə ələ keçirir.

İşgəncə (torture) mütəmadi olaraq döyülmə və ya başqa növdə zorakılıq, bu da zərərçəkənin fiziki və ya psixiki əziyyətinə səbəb olur, amma sağlamlığına qəsdən ağır və ya qismən ağır ziyan vurulmur.

Təhrikçi aktiv psixiki təsirlə başqa şəxsi cinayət cəhdinə təkan verən və bu sonuncunun vasitəsilə öz fikrini həyata keçirən şəxs

İşin aparılması məhkəmədə işin təhlili prosesi

İşin qəbulu məhkəmə qərarı, onunla icazə verilən və nöqsansız prosesual sənədi

როცესო დოკუმენტს სასამართლო იღებს არსებითად განსახილველად.

წერილობითი მტკიცებულება

აქტები, საბუთები, საქმიანი და პირადი ხასიათის წერილები, რომლებიც შეიცავს ცნობებს საქმისათვის მნიშვნელოვან გარემოებათა შესახებ.

წინარე ხელშეკრულება ხელ-

შეკრულება, რომლითაც სამომავლო ხელშეკრულების დადების ვალდებულება წარმოიშობა.

წინასწარი გამოძიება გამოძი-

ებლის ან/და პროკურორის მიერ განხორციელებულ მოქმედებათა ერთობლიობა, რომლის მიზანია დანაშაულებრივი ქმედების დადგენა და მისი ჩამდენი პირის მხილება.

ხანდაზმულობა იურიდიული

შედეგის მქონე მოქმედებათა განხორციელებისათვის კანონით

məhkəmə əsaslı şəkildə təhlil edilməsi üçün götürür

Yazılı sübut aktlar, sənədlər,

işgüzar və şəxsi xarakterli məktublar, onlar iş üçün mühüm mühitlər haqqında arayışlardan ibarətdirlər.

Qarşıdakı müqavilə onunla

gələcək müqavilənin bağlanılmasının öhdəliyi yaranır.

İlkin istintaq müstəntiq və ya

prokuror tərəfindən həyata keçirilən əməllərin birliyi, onun məqsədi cinayət əməlinin təyin edilməsi və onu törədən şəxsin tapılmasıdır.

Vaxtın ötməsi hüquqi nəticəsi

olan əməllərin həyata keçirilməsi üçün qanunla müəyyənləşdirilən müddətin

განსაზღვრული ვადის გასვლა.ამ ვადის გასვლის შემდეგ სასამართლოსათვის მიმართვა უპერსპექტივოა.

ხარვეზი საპროცესო დოკუმენტის ნაკლი, რომელიც ექვემდებარება გამოსწორებას.

ხარჯები (საპროცესო) ფულადი თანხა, რომლის გადახდა პირს უნევს საქმის აღძვრისა და წარმოებისათვის (მაგ., ბაჟი).

ხელისუფლების დანაწილება (separation of powers) პოლიტიკურ-სამართლებრივი დოქტრინა, რომლის მიხედვითაც პოლიტიკური ხელისუფლება რამდენიმე სტრუქტურას შორის უნდა გადანაწილდეს ტირანიის თავიდან ასაცილებლად.

ხელშეკრულება (agreement, contract) - შეთანხმება ორ ან მეტ პირს შორის, რომელიც ითვალისწინებს მათ უფლებათა და მოვა-

keçməsi. Bu müddət keçdikdən sonra məhkəmə üçün müraciət perspektivsizdir.

Nöqsan düzəlişə aid olan prosesual sənədin çatışmazlığı.

Xərclər (prosesual) pul vəsaiti, işin qaldırılması və aparılması üçün (məs., rüsum) şəxs pul vəsaitini ödəməli olur.

Hökumət bölünməsi (separation of powers) siyasi-hüquqi doktrina, onun əsasında siyasi hakimiyyət bir neçə struktur arasında qəsbkarlığın qarşısının alınması üçün bölünməlidir.

Müqavilə (agreement, contract) iki və ya çox şəxs arasında razılaşma, onların hüquqlarının və vəzifələrinin təyin

ლეობათა დადგენას, შეცვლას ან შეწყვეტას.

ხელშეკრულება (გარიგება)

შეთანხმება ფიზიკურ ან/და იურიდიულ პირებს შორის, რომლითაც ისინი იღებენ უფლებებს ან/და კისრულობენ ვალდებულებებს.

ხელშეკრულება ჩუქების (deed of grant/donate) ხელშეკრულება, რომლის მიხედვითაც მჩუქებელი უსასყიდლოდ გადასცემს დასაჩუქრებულს ქონებას.

ხელშეკრულების პირობები (treaty provisions) ხელშეკრულებით გათვალისწინებული შესასრულებელი მოქმედება.

ხელშეკრულების ფორმა ფორმა, რომლითაც გარეგნულად გამოიხატება ხელშეკრულების დადება.

ხულიგანი (hooligan) საზოგადოებრივი წესრიგის უხეშად დამრღვევიპირი.

edilməsini, dəyişdirilməsini və ya dayandırılmasını nəzərdə tutur.

Müqavilə (saziş) fiziki və ya hüquqi şəxslər arasında razılaşma, onunla hüquqlar və ya öhdəlikləri üzərinə götürürlər

Hədiyyə müqaviləsi (deed of grant/donate) müqavilə, onun əsasında hədiyyə edən təmənnəsiz olaraq hədiyyə edilən əmlakı verir.

Müqavilənin şərtləri (treaty provisions) müqavilə ilə nəzərdə tutulan yerinə yetiriləsi əməl.

Müqavilə forması müqavilənin qoyulması zahirən ifadə olunan forma.

Xuliqan (hooligan) ictimai qayda-qanunu kobudcasına pozan şəxs.

ხულიგნობა საზოგადოებრივი
წესრიგის უხეშად დარღვევა.

ჯარიმა (fine, penalty) სასჯელის
ფორმა, როდესაც სამართალ-
დამრღვევს ეკისრება ფულადი
თანხის გადახდა სახელმწიფოს
სასარგებლოდ.

ჯგუფური დანაშაული დანაშაული,
რომელსაც უშუალოდ სჩადის
ორი ან მეტი პირი.

ჯვარედინი დაკითხვა საქმის ზეპირ
მოსმენაზე მონაააღმდეგე
მხარის (მაგ. ბრალდების მხარის
მიერ დაცვის მხარის) მონმის
დაკითხვა.

ჰაუპტვახტი დაკავებული სამხედრო
პირის სამყოფელი.

ჰიმნი (hymn) პოეტურ-მუსიკალური
ნაწარმოები, სახელმწიფოს ერთ-
ერთი სიმბოლო.

Xuliqanlıq ictimai qayda-
qanunun kobudcasına
pozulması.

Cərimə (fine, penalty) cəza
forması, bu zaman hüquq
pozuntusuna yol verən şəxsə
dövlətin xeyrinə pul vəsaitini
ödəmək həvalə olunur.

Dəstə cinayəti iki və ya artıq
şəxsin törətdiyi cinayət.

Çarpaz dindirilmə işin şifahi
dinlənilməsində qarşılıqlı
tərəfin (məs., ittiham
tərəfindən müdafiə tərəfinin)
şahidinin dindirilməsi.

Qauptvaxta dustaq hərbi şəxsin
yerləşdirildiyi yer.

Himn (hymn) poetic-musiqili
əsər, dövlətin simvollarından
biri.